

Senat
Rzeczypospolitej Polskiej
V kadencja

Sprawozdanie Stenograficzne

z 1. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
w dniach 20 i 24 października 2001 r.

Porządek obrad*

1. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

w dniach 20 i 24 października 2001 r.

Otwarcie posiedzenia przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Aleksandra Kwaśniewskiego.

Powołanie marszałka seniora.

Przemówienie marszałka seniora.

Ślubowanie marszałka seniora.

Powołanie senatorów sekretarzy 1. posiedzenia Senatu.

Ślubowanie senatorów.

Wybór Marszałka Senatu.

1. **Powołanie** Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich.
2. **Wybór** przewodniczącego Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich.
3. **Drugie czytanie** projektu uchwały w sprawie zmiany Regulaminu Senatu.
4. **Wybór** wicemarszałków Senatu.
5. **Wybór** sekretarzy Senatu.

Obecni senatorowie: według załączonej do protokołu listy obecności.

Obecni goście i przedstawiciele urzędów:

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej	– Aleksander Kwaśniewski
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej IV kadencji	– Marek Borowski
Prezes Rady Ministrów	– Leszek Miller
Marszałek Senior Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej IV kadencji	– Aleksander Małachowski
Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej III kadencji	– Adam Struzik
Nuncjusz Apostolski, Dziekan Korpusu Dyplomatycznego	– arcybiskup Józef Kowalczyk
Ostatni Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na Uchodźstwie	– Ryszard Kaczorowski
Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego	– Lech Gardocki
Prezes Trybunału Konstytucyjnego	– Marek Safjan
Prezes Najwyższej Izby Kontroli	– Mirosław Sekuła
Prezes Narodowego Banku Polskiego	– Leszek Balcerowicz
Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji	– Juliusz Braun
Szef Gabinetu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej	– Marek Ungier
Szef Kancelarii Prezydenta RP	– Jolanta Szymanek-Deresz
Szef Kancelarii Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej	– Maciej Graniecki
Prezes Instytutu Pamięci Narodowej	– Leon Kieres
– Komisji Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu	– Ewa Kulesza
Generalny Inspektor Danych Osobowych	– Andrzej Zoll
Rzecznik Praw Obywatelskich	

* Porządek obrad 1. posiedzenia Senatu do czasu wyboru marszałka Senatu przebiega zgodnie z art. 30 Regulaminu Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

(Początek posiedzenia o godzinie 11 minut 03)

*(Posiedzeniu przewodniczą marszałek senior
Andrzej Wielowieyski oraz marszałek Longin
Pastusiak)*

(Przybycie prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej)

(Wszyscy wstają) (Oklaski)

(Orkiestra wojskowa gra hymn narodowy)

**Prezydent
Rzeczypospolitej Polskiej
Aleksander Kwasniewski:**

Szanowny Panie Marszałku Sejm! Szanowny Panie Marszałku Seniorze! Szanowny Panie Premierze! Szanowny Panie Prezydencie! Szanowny Księżu Arcybiskupie Nuncjuszu! Ekscelencje! Panie i Panowie! A przede wszystkim, Szanowni Senatorowie!

Na tym pierwszym posiedzeniu, otwierającym nową kadencję Senatu, dokonuje się akt niezwyklej wagi. Konstytuuje się władza ustawodawcza Rzeczypospolitej na pierwsze lata nowego stulecia. Wczoraj na pierwszym posiedzeniu zebrał się Sejm. Dzisiaj przystępuje do pracy Senat. Polska demokracja powołała nowy parlament i wam, Panie i Panowie Senatorowie, powierza znaczną część odpowiedzialności za to, jak w nowym wieku będą układać się polskie losy.

Składam wam, Szanowni Państwo, serdeczne gratulacje z okazji wyboru. Wkraczacie do polskiego parlamentu z silnym poparciem wyborców, z mocną demokratyczną rekomendacją.

Ordynacja wyborcza do Senatu przesądza o tym, że mandat otrzymują osoby, które zdobyły najwięcej głosów w okręgu. Oznacza to, że każdy z was osobiście został uznany za najlepszego i najgodniejszego. Może to być dla państwa źródłem dumy, ale płynie stąd także szczególne poczucie służby wobec innych. Nie tylko wobec tych, którzy wam zaufali, nie tylko wobec waszych ugrupowań i środowisk politycznych, ale wobec wszystkich mieszkańców polskiego domu. Podziały polityczne, różnice poglądów to natura demokracji, jednak równie niezmiennie jest to, że istnieje dobro wspólne, obszar wspólnej troski i wspólnej radości. Wszystkich Polaków jednoczy majestat Rzeczypospolitej, racja

stanu i rozwój narodu wędrującego przez wieki historii.

Ufam, że od momentu, gdy złożycie państwo senatorskie ślubowanie, każdym swym czynem będziecie umacniać to, co nas wszystkich łączy.

Panie i Panowie! Konstytucja Rzeczypospolitej powierza Senatowi znaczącą rolę w państwie. Senat przede wszystkim bierze udział w stanowieniu prawa, płynąć stąd mogą projekty nowych ustaw. Senat, w którym większość jest zazwyczaj czytelniejsza, stabilizuje również władzę wykonawczą. Ma również Senat uprawnienia wyjątkowe, wyróżniające go na tle innych organów władzy państwowej; jest miejscem, gdzie prawo może być modyfikowane i doskonalone. Konstytucja widzi w Senacie nie tylko recenzenta ustaw przyjętych przez Sejm, ale jednocześnie twórczego redaktora. W tym sensie Senat góruje swoimi możliwościami nad uprawnieniami prezydenta i Trybunału Konstytucyjnego. Prezydent może niedoskonałą ustawę zawetować, wszakże bez gwarancji, że będzie to na końcu procesu skuteczne, Trybunał Konstytucyjny może taką ustawę uchylić w części lub w całości, jeśli jest ona sprzeczna z ustawą zasadniczą, ale nie może wprowadzić do niej zmian. A więc tylko Senat może poprawić uchwalone już prawo.

Dlatego z wielką nadzieją zwracam się do was, Panie i Panowie Senatorowie, abyście dopomogli Polsce w uporaniu się z niezwykle ważnym wyzwaniem, jakim jest poprawa jakości stanowionego prawa. Wczoraj prosiłem o to Sejm, dziś uroczysto i w ten szczególny sposób proszę Senat. Ta sprawa może przesądzić o polskiej przyszłości, o zaufaniu Polaków do państwa, o powodzeniu gospodarki, o kształcie społeczeństwa obywatelskiego.

Senat ma również znaczący wpływ na kształtowanie niektórych instytucji państwowych. Szczególna jest jego rola w podtrzymywaniu więzi między Polską a Polonią. Miliony naszych rodaków na różnych kontynentach, ludzi, którzy mają polskie korzenie i pragną kontaktu z polską kulturą, językiem, życiem naszego kraju, potrzebują wsparcia, życzliwej uwagi i naszej z nimi solidarności. Jestem przekonany, że znajdę w Senacie piętej ka-

(prezydent A. Kwaśniewski)

dencji współpracownika w dziele umacniania światowej rodziny Polaków.

Szanowni Państwo! Pierwsze lata nowego stulecia, czas, w którym przyjdzie wam sprawować swój mandat parlamentarny, zapowiadają się jako obiecujące, ale jednocześnie trudne, bardzo trudne. Takie lata są przed Polską, przed Europą i przed światem. Obok atutów i wielkich szans są tu też skomplikowane wyzwania i zagrożenia. Polskie przemiany, które przyniosły już tyle sukcesów, potrzebują dziś dopełnienia i wzmocnienia. Zbyt wyraźny, zbyt groźny jest podział społeczeństwa na tych, którzy odnaleźli się w nowej rzeczywistości i na tych, którzy borykają się z biedą i nie widzą dla siebie żadnych perspektyw. Rosnące bezrobocie powinno być dzisiaj wyrzutem sumienia dla każdego polskiego polityka. Naszą gospodarkę należy znów wprowadzić na drogę szybkiego wzrostu, zapewnić stabilność finansów publicznych.

Liczę, że Wasza mądrość i odpowiedzialność utoruje drogę najlepszym rozwiązaniom.

Panie i Panowie! Od wielu lat poprzez konsekwentny wysiłek Polska stara się o członkostwo w Unii Europejskiej. Teraz negocjacje wejdą w decydującą fazę. Polska może znaleźć się w unijnym gronie 1 stycznia 2004 r. To już zaledwie dwa lata. Sytuacja staje się coraz bardziej oczywista. Albo wejdziemy do Unii właśnie wtedy, albo, jeśli nie wypełnimy swoich obowiązków, w dalszej i mglistej przyszłości. Dlatego potrzeba nam skupienia sił i żelaznych nerwów, aby wygrać wszystko, co jest do wygrania, aby zapewnić Polsce pomyślność na całe otwierające się stulecie.

Jesteśmy krajem środka kontynentu. Wykluczenie się z Europy nie ma sensu. Wpisanie się w integrowaną Europę pomnoży nasze atuty i możliwości. Członkostwo w Unii nie będzie wprawdzie remedium na wszystkie nasze kłopoty, ale otworzy przed nami perspektywy, o których dziś możemy tylko marzyć. Na tej drodze czeka nas ogólnonarodowa debata i referendum w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Ta dyskusja już jest w toku.

Gorąco więc apeluję do wszystkich pań i panów senatorów, abyście swoją wiedzą, talentami, autorytetem pomogli zapewnić merytoryczny, rzeczowy przebieg tej debaty. Polska tej szansy, takiej szansy jak obecność w Unii Europejskiej, nie może zmarnować.

Ekscelencje! Panie i Panowie! Świat jest dzisiaj w trudnym momencie. Niełatwo jest rozeznaczyć się w globalnym splocie sukcesów i porażek, współpracy i nienawiści, budowania mostów i jednocześnie budowania murów. Nie mamy pewności, jaka przyszłość nas czeka: czy to będzie przyszłość, która wyłoniła się zza gruzów żelaznej kurtyny, czy może ta, która straszy z ruin World Trade Center.

Polska całą swą historią i pragnieniem całego narodu wpisana jest w tę globalną rodzinę, która jest wspólnotą wolności, demokracji, poszanowania ludzkich praw. To nasza droga, droga ludzkiej cywilizacji. Inna droga prowadzi do pustki, prowadzi do chaosu i strachu.

Każdy, kto przyjmuje władzę, przyjmuje odpowiedzialność. Dzisiaj ta odpowiedzialność jest szczególnie ciężka i konkretna. Tym bardziej trzeba więc energii i opanowania, aby ją udźwignąć. Mówię to państwu, ale mówię to też sobie. Mówię to obecnym liderom i przewodnikom nawy państwowej.

Z tym parlamentem łączyć mnie będzie szczególna więź. Za cztery lata, w roku 2005, w odstępie niewielu miesięcy kończyć się będzie kadencja zarówno Sejmu, jak i Senatu, ale też moja kadencja prezydenta. Społeczeństwo i historia ocenią nasze chęci i nasze działania. Piszemy nie tylko nasze biografie, lecz także, Drodzy Państwo, razem piszemy księgę dziejów Rzeczypospolitej. Życzę wszystkim tu obecnym, a także sobie, aby ta księga była mądra i piękna. *(Oklaski)*

Szanowni Państwo! Mam honor powołać na przewodniczącego pierwszego posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej piątej kadencji pana senatora Andrzeja Wielowieyskiego. *(Oklaski)*

Marszałek Senior Andrzej Wielowieyski:

Panie Prezydencie, dziękuję za powierzenie mi tej funkcji.

Panie Prezydencie! Panie Marszałku! Panie Premierze! Panie i Panowie!

Rozpoczynająca się kadencja parlamentu nie będzie ani zwykłą kontynuacją, ani po prostu poprawianiem polityki z lat ubiegłych. Nadchodzące lata, tak jak mówił pan prezydent, powinny być latami podstawowych wyborów i przełomu na drodze, trudnej drodze transformacji; przełomu, który może dać naszemu narodowi szansę oczekiwanego trwałego rozwoju na całe pokolenie.

Stoimy przed wielką alternatywą: czy otworzymy milionom naszej młodzieży drogę do szybkiego, wszechstronnego rozwoju, którego ona pragnie, czy też z ostrożności postanowimy pozostać na marginesie Europy, skazani tylko na własne siły i zasoby, a więc na długą, beznadziejną wegetację i na ucieczkę naszej młodzieży w świat bez perspektywy powrotu? Ten wybór i dokonanie przełomu będą zależeć nie tylko od parlamentu i rządu oraz sprawności negocjacyjnych Polski. Będzie to również wybór i wysiłek całego społeczeństwa. Ale czy jesteśmy do tego gotowi?

Ostatnie wybory ukazały bowiem pogłębiający się rozryw w społeczeństwie. Większość w Sejmie i w Senacie wypowiada się za kontynuacją reform, za wejściem do jednoczącej się Europy, mimo różnic w konkretnych rozwiązaniach. Rośnie wszak-

(marszałek senior A. Wielowieyski)

że społeczny sprzeciw. Wyraża się on w niższej frekwencji wyborczej. W porównaniu z rokiem 1997 liczba wyborców, którzy nie chcieli głosować, wzrosła o milion osób. Wyraża się ten sprzeciw również w rosnącym znaczeniu stronnictw, które odrzucają lub które dotąd odrzucały przyjęte w ubiegłej dekadzie zasady rozwoju kraju. Zmęczenie gwałtownością przemian i obawy przed tymi przemianami rosną. Jesteśmy rozczarowani. Rosnące bezrobocie budzi uzasadniony sprzeciw. Niepokoi, nieuniknione skądinąd w epoce elektronicznej, rosnące zróżnicowanie społeczne, zwłaszcza zróżnicowanie dochodów.

Ten niepokój ma również znaczenie psychologiczne, gdyż może hamować postęp. Głównym czynnikiem postępu społecznego całego kraju jest i będzie bowiem wzrost naszej sprawności, sprawności pracowników i kierowników, urzędników, różnych fachowców, specjalistów. Potrzebujemy też znacznie bardziej sprawnych przedsiębiorstw, zwłaszcza małych i średnich, którym musimy zapewnić warunki rozwoju. To przecież główny środek skutecznej walki z bezrobociem.

Ale jesteśmy w tych dziedzinach, w wielu dziedzinach, znacznie mniej sprawni i wydajni niż nasi sąsiedzi na Zachodzie. I co gorsza, każdy wyraźny postęp i sukces, a zwłaszcza większy dochód, są często traktowane przez innych, tych, którzy nie nadążają, jako niesprawiedliwość, a nawet złodziejstwo. I to przypomina starą anegdotę o polskich beczkach ze smołą w piekle, których diabli nie muszą pilnować, bo sami zawistni Polacy nie dopuszczają, aby się ktoś z ognistej smoły wydostał.

Pomimo jednak społecznego zmęczenia, a także ważnych sygnałów o kryzysie finansów publicznych, kampania wyborcza była na ogół optymistyczna, mimo tej tragicznej, dramatycznej przerwy 11 września. Partie obiecywały poprawę w różnych dziedzinach, a nawet powrót do normalności, co mogło budzić pewne zdziwienie, bo nie bardzo wiadomo, o jaką normalność mogłoby chodzić. Jest jednak oczywiste, że potrzebujemy życiowej stabilizacji, społecznej stabilizacji, potrzebujemy większego poczucia życiowego zabezpieczenia. A więc ludzie oczekiwali tych wyborczych obietnic i potrzebowali otuchy oraz jaśniejszej perspektywy na przyszłość.

Dzisiaj naród patrzy na parlament zarówno z pewną nadzieją, jak i z uzasadnioną nieufnością, a często niechęcią. Spory, zwłaszcza podziały polityczne, skandale zniechęcają do polityków, odbierają im wiarygodność i powodują utratę zaufania do nich. A bez niezbędnego zaufania państwo nie może się rozwijać, ulega dezorganizacji i groźnym patologiom. Przypominam tu fakty obciążające nie tylko rządzących, ale również dotychczasową opozycję, która często zajadła

i demagogicznie atakowała rząd – co zresztą nie było niczym niezwykłym – a dopiero od niedawna stała się znacznie bardziej powściągliwa, ponieważ było już jasne, że trzeba będzie przejąć władzę i odpowiedzialność za kraj. I wobec tego można się było spodziewać, że reakcje ludzi wobec usiłowań nowego rządu mogą być często podobne do tych reakcji, z którymi spotykały się poczynania dotychczasowych władz. Te doświadczenia i dzisiejsza opozycja powinna brać pod uwagę.

W tych warunkach i w tej sytuacji, obok mądrego gospodarowania, wrażliwości na potrzeby ludzi oraz wzmacniania państwa dobrym prawem, szczególnie trudnym i bardzo ważnym zadaniem rządu i parlamentu będzie zdolność i umiejętność mówienia społeczeństwu prawdy, czasem trudnej i gorzkiej prawdy.

Powinniśmy mieć sukcesy, stwarzać nowe szanse i perspektywy dla kraju, ale te sukcesy będą bolesne i kosztowne, to będą, zbyt często, pot i łzy, jeśli użyć słynnych słów Churchilla z 1940 r. Dlatego że trudno jest nam odchodzić od złego gospodarowania, od kiepskiej pracy, od złej organizacji i nieporządku, od złych przyzwyczajeń. I nawet sukcesy będą budzić irytację. A że jest u nas sporo korupcji i złodziejstwa, tylko skuteczna walka z tymi plagami oraz dbałość o czyste ręce, oczywiście też o kompetencje, polityków i urzędników może przywracać społeczne zaufanie i skutecznie pomagać w informowaniu i uświadamianiu społeczeństwa o sensie zmian i trudnej polityce rozwoju.

Jeśli nie będziemy potrafili mówić ludziom na czas zrozumiałej prawdy i przekonywać ich do słuszności podejmowanych, często trudnych działań, lub, co gorsza, jeśli ta prawda byłaby ukrywana, to wówczas wyrzadzimy im krzywdę, zostawiając wolne pole dla patologicznych lęków i dla demagogii. Z łatwością mogą to wykorzystać skrajne ugrupowania, których jedyną szansą – pamiętajmy o tym – były i są ignorancja społeczna i lęk przed tym, co nieznane, niezrozumiałe.

Ludzie chcą i muszą wiedzieć, jakie mamy szanse i co możemy osiągnąć. Ale trzeba też umieć przekonywająco im powiedzieć, co możemy utracić, jeżeli nie wzmocnimy gospodarki, nie uporządkujemy finansów publicznych i nie wejdziemy do Unii Europejskiej. I trzeba wreszcie po gospodarsku, z poczuciem solidarności społecznej mówić o kosztach, o cierpliwości, o bezpieczeństwie gospodarczym Polski i o istotnych priorytetach polityki społecznej.

W swym inauguracyjnym przemówieniu w odrodzonym Senacie w roku 1989 marszałek senior Stanisław Stomma mówił, że skazani jesteśmy na to, żeby iść po grani. W roku 2001 jest to w pełni aktualne. Walka o przyszłość Polski na progu XXI wieku wymaga odwagi, wymaga jednak także ogromnej ostrożności w poruszaniu się na krawędzi naszych możliwości, tak aby nie powtórzyć

(marszałek senior A. Wielowieyski)

znacznie bardziej bolesnych doświadczeń i porażek krajów ościennych: Rumunii, Ukrainy i Białorusi, które długo i beznadziejnie szukały tak zwanej trzeciej drogi. Ci nasi sąsiedzi zapłacili za to spadkiem swego dochodu społecznego blisko o połowę w porównaniu z nami. I nie tylko oni. Ostatnio na przykład Turcja czy Argentyna drogo płacą, załamaniem gospodarczym, ponieważ nie przestrzegały zasady, że nie można bezkarnie wydawać pieniędzy, których się nie ma. Nie chodzi więc o wybór między gospodarką bardziej liberalną i gospodarką bardziej społeczną. Chodzi o gospodarkę dobrą. Mamy na wolnym rynku gospodarować rzetelnie i skutecznie, pamiętając o zasadzie solidarności wszystkich obywateli, a więc także o pomocy dla grup słabszych, o przyszłości wsi i biedniejszych naszych regionów.

Państwo jest silne przekonaniem i aktywnością swych obywateli. W znanym przemówieniu do Latynosów w 1979 r. Jan Paweł II sformułował kryterium postępu społecznego. Uznał, że ważniejsza od rozwoju gospodarczego czy na przykład siły i potencjału państwa jest obywatelskość. Istotne jest kryterium obywatelskości i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Prawdziwy postęp ma bowiem miejsce wtedy, mówił papież, gdy obywatelom poszerza się możliwość decydowania o losie własnym i o losie współobywateli, czyli społeczności. To poszerzanie zależy oczywiście i od stanu gospodarki, i od ustroju.

W Polsce z powodu długich dziesięcioleci systemu komunistycznego społeczeństwo obywatelskie jest słabe. Wielki zryw solidarnościowy był zaledwie początkiem tej odbudowy. A dziś jest pewne, że państwo pozostanie słabe, a niebezpieczeństwo korupcji wzrośnie, jeśli utrzymywać się będzie taka bierność obywateli w życiu publicznym, jeśli, a są takie projekty, będziemy ograniczać kompetencje radnych w samorządzie na rzecz kompetencji urzędników, a funkcje samorządów lokalnych na rzecz władz wyższego szczebla i aparatów partyjnych, jeśli ograniczać będziemy istniejące instytucje kontrolne.

Kwestionowanie roli Senatu jako twórcy lepszego prawa również byłoby ciężkim błędem w tym trudnym okresie przyspieszonej legislacji, nieuchronnie przyspieszonej, kiedy rząd i Sejm, co też jest nieuniknione, popełniają liczne błędy, które Senat poprawia. Mówił o tym już pan prezydent. Pan prezydent Rzeczypospolitej wie z doświadczenia, bo musi podpisać każdą ustawę, jaką ulgą dla niego i jego legislatorów bywają wyniki pracy Senatu, choć nieraz są sprawy, które mogą pozostawać sporne.

Przed dwunastu laty miałem wielki honor, uczestnicząc w ówczesnym prezydium Senatu,

tworzyć podstawy działania odrodzonej po pół wieku nieistnienia, drugiej izby parlamentu. Senaat dobrze zasłużył się dla jakości ustawodawstwa, proponując tysiące poprawek, w znacznej części przyjmowanych przez Sejm. Wyrażam przekonanie, że lepsza współpraca i głębszy dialog między Senatem a Sejmem i rządem będą dobrze służyć Polsce. Dziękuję państwu za uwagę. *(Oklaski)*

Otwieram pierwsze posiedzenie Senatu Rzeczypospolitej Polskiej piątej kadencji.

(Marszałek senior trzykrotnie uderza laską marszałkowską)

(Oklaski)

Zanim przystąpimy do obrad, pragnę przypomnieć, że 18 października zginął w wypadku samochodowym biskup radomski Jan Chrapek, jeden z najwybitniejszych członków Episkopatu Polski. Był przewodniczącym Rady Środków Społecznego Przekazu i wykladał ten przedmiot na wyższych uczelniach. Był bardzo szanowanym, mądrym i dobrym człowiekiem.

Proszę wszystkich o powstanie i uczczenie chwilą ciszy pamięci zmarłego biskupa Chrapka. *(Wszyscy wstają) (Chwila ciszy)*

Dziękuję bardzo. Proszę o zajęcie miejsc.

Pragnę też, zanim zaczniemy obrady, serdecznie powitać gości przybyłych na pierwsze posiedzenie Senatu Rzeczypospolitej Polskiej piątej kadencji.

Przede wszystkim pana prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego, który otworzył nasze pierwsze posiedzenie. *(Oklaski)*

Witam marszałka Sejmu czwartej kadencji, pana Marka Borowskiego. *(Oklaski)*

Witam prezesa Rady Ministrów, pana Leszka Millera. *(Oklaski)*

Witam ostatniego prezydenta Rzeczypospolitej na uchodźstwie, pana Ryszarda Kaczorowskiego. *(Oklaski)*

Witam marszałka seniora Sejmu czwartej kadencji, pana Aleksandra Małachowskiego. *(Oklaski)*

Witam marszałka Senatu trzeciej kadencji, pana Adama Struzika. *(Oklaski)*

Witam pierwszego prezesa Sądu Najwyższego, pana profesora Lecha Gardockiego. *(Oklaski)*

Witam prezesa Trybunału Konstytucyjnego, pana profesora Marka Safjana. *(Oklaski)*

Witam prezesa Najwyższej Izby Kontroli, pana Mirosława Sekułę. *(Oklaski)*

Witam prezesa Narodowego Banku Polskiego, pana profesora Leszka Balcerowicza. *(Oklaski)*

Witam przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, pana Juliusza Brauna. *(Oklaski)*

Witam prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, pana profesora Leona Kieresa. *(Oklaski)*

Witam dziekana korpusu dyplomatycznego, Jego Ekscelencję księdza arcybiskupa Józefa Kowalczyka, nuncjusza apostolskiego. *(Oklaski)*

(marszałek senior A. Wielowieyski)

Witam pana sędziego Ferdynanda Rymarza, przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej. (Oklaski)

Witam panią Ewę Kuleszę, generalnego inspektora ochrony danych osobowych. (Oklaski)

I witam naszych gości szefów kancelarii: panią Jolantę Szymanek-Deresz, szefa Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (oklaski), i pana ministra Macieja Granieckiego, szefa Kancelarii Sejmu (oklaski).

Zgodnie z art. 30 ust. 3 Regulaminu Senatu zanim przystąpię do wypełniania czynności przewidzianych dla mnie, mam zaszczyt i obowiązek złożyć ślubowanie senatorskie.

Proszę wszystkich o powstanie.

(Wszyscy wstają)

„Uroczyste ślubuję rzetelnie i sumiennie wykonywać obowiązki wobec Narodu, strzec suwerenności i interesów Państwa, czynić wszystko dla pomyślności Ojczyzny i dobra obywateli, przestrzegać Konstytucji i innych praw Rzeczypospolitej Polskiej.” Tak mi dopomóż Bóg.

Dziękuję państwu.

Na podstawie art. 30 ust. 3 Regulaminu Senatu na sekretarzy pierwszego posiedzenia powołuję trzech spośród najmłodszych wiekiem senatorów. A więc pana senatora Krzysztofa Borkowskiego, pana senatora Jerzego Pieniążka i panią senator Alicję Stradomską.

Bardzo proszę o zajęcie miejsc w prezydium.

Obecnie zgodnie z art. 30 ust. 4 Regulaminu Senatu senatorowie złożą ślubowanie senatorskie.

Rota ślubowania zawarta jest w art. 104 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Chciałbym poinformować, że stosownie do art. 30 ust. 5 Regulaminu Senatu senatorowie składają ślubowanie w następujący sposób. Po odczytaniu roty ślubowania senatorowie będą wywoływani w kolejności alfabetycznej i powstawszy wypowiedzą słowo „ślubuję”. Ślubowanie może być złożone z dodaniem słów „tak mi dopomóż Bóg”.

Odmowa złożenia ślubowania oznacza zrzeczenie się mandatu.

Przypominam, że ja złożyłem już ślubowanie.

Bardzo proszę wszystkich o powstanie.

(Wszyscy wstają)

Odczytuję rotę ślubowania.

„Uroczyste ślubuję rzetelnie i sumiennie wykonywać obowiązki wobec Narodu, strzec suwerenności i interesów Państwa, czynić wszystko dla pomyślności Ojczyzny i dobra obywateli, przestrzegać Konstytucji i innych praw Rzeczypospolitej Polskiej.”

Dziękuję państwu. Proszę zająć miejsca.

Obecnie proszę panią senator sekretarz Alicję Stradomską o odczytywanie nazwisk senatorów

w porządku alfabetycznym, zaś państwa senatorów proszę o składanie ślubowania w przedstawiony przeze mnie wcześniej sposób.

Bardzo proszę.

Senator Sekretarz Alicja Stradomska:

Pan senator **Jerzy Adamski**: Ślubuję.

Pan senator **Andrzej Anulewicz**: Ślubuję.

Pan senator **Franciszek Bachleda-Księdzularz**: Ślubuję. Tak mi dopomóż Bóg.

Pan senator **Marek Balicki**: Ślubuję.

Pan senator **Janusz Bargieł**: Ślubuję.

Pan senator **Tadeusz Bartos**: Ślubuję.

Pani senator **Maria Berny**: Ślubuję.

Pan senator **Janusz Bielawski**: Ślubuję.

Pan senator **January Bień**: Ślubuję.

Pan senator Janusz Bargieł...

(Senator Janusz Bargieł: Już byłem.)

Przepraszam.

Pan senator **Franciszek Bobrowski**: Ślubuję.

Pan senator **Krzysztof Borkowski**: Ślubuję.

Tak mi dopomóż Bóg.

Pan senator **Władysław Bułka**: Ślubuję.

Pani senator **Czesława Christowa**: Ślubuję.

Pan senator **Andrzej Chronowski**: Ślubuję.

Tak mi dopomóż Bóg.

Pan senator **Jerzy Cieślak**: Ślubuję.

Pan senator **Zygmunt Cybulski**: Ślubuję.

Pan senator **Gerard Czaja**: Ślubuję.

Pani senator **Jolanta Danielak**: Ślubuję.

Pani senator **Krystyna Doktorowicz**: Ślubuję.

Pan senator **Kazimierz Drożdż**: Ślubuję.

Pan senator **Bernard Drzęzła**: Ślubuję.

Pan senator **Henryk Dzido**: Ślubuję.

Pan senator **Józef Dziemdziała**: Ślubuję.

Pani senator **Genowefa Ferenc**: Ślubuję.

Pan senator **Adam Gierek**: Ślubuję.

Pan senator **Witold Gładkowski**: Ślubuję.

Pan senator **Zbigniew Gołabek**: Ślubuję.

Pan senator **Henryk Gołębiowski**: Ślubuję.

Pani senator **Genowefa Grabowska**: Ślubuję.

Pan senator **Adam Graczyński**: Ślubuję.

Pan senator **Sławomir Izdebski**: Ślubuję. Tak mi dopomóż Bóg.

Pan senator **Andrzej Jaeschke**: Ślubuję.

Pan senator **Adam Jamróz**: Ślubuję.

Pani senator **Zdzisława Janowska**: Ślubuję.

Pan senator **Mieczysław Janowski**: Ślubuję.

Tak mi dopomóż Bóg.

Pan senator **Zdzisław Jarmużek**: Ślubuję.

Pan senator **Ryszard Jarzembowski**: Ślubuję.

Pani senator **Dorota Kempka**: Ślubuję.

Pani senator **Apolonia Klepacz**: Ślubuję.

Pan senator **Janusz Konieczny**: Ślubuję.

Pani senator **Aleksandra Koszada**: Ślubuję.

Pan senator **Marian Kozłowski**: Ślubuję.

(senator sekretarz A. Stradomska)

Pan senator **Zbigniew Kruszewski**: Ślubuję.
Pani senator **Olga Krzyżanowska**: Ślubuję.
Pan senator **Zbigniew Kulak**: Ślubuję.
Pani senator **Anna Kurska**: Ślubuję. Tak mi dopomóż Bóg.
Pani senator **Irena Kurzępa**: Ślubuję.
Pan senator **Kazimierz Kutz**: Ślubuję.
Pan senator **Grzegorz Lato**: Ślubuję.
Pan senator **Marian Lewicki**: Ślubuję.
Pan senator **Grzegorz Lipowski**: Ślubuję.
Pani senator **Teresa Liszcz**: Ślubuję. Tak mi dopomóż Bóg.
Pan senator **Bogusław Litwiniec**: Ślubuję.
Pan senator **Janusz Lorenz**: Ślubuję.
Pan senator **Włodzimierz Łęcki**: Ślubuję. Tak mi dopomóż Bóg.
Pan senator **Władysław Mańkut**: Ślubuję.
Pan senator **Jerzy Markowski**: Ślubuję.
Pan senator **Grzegorz Matuszak**: Ślubuję.
Pan senator **Bogusław Maśior**: Ślubuję.
Pan senator **Mieczysław Mietła**: Ślubuję.
Pan senator **Stanisław Nicieja**: Ślubuję.
Pan senator **Grzegorz Niski**: Ślubuję.
Pan senator **Marian Noga**: Ślubuję.
Pan senator **Longin Pastusiak**: Ślubuję.
Pan senator **Kazimierz Pawelek**: Ślubuję.
Pan senator **Wojciech Pawłowski**: Ślubuję.
Pan senator **Jerzy Pieniążek**: Ślubuję.
Pan senator **Krzysztof Piesiewicz**: Ślubuję.
Tak mi dopomóż Bóg.
Pan senator **Wiesław Pietrzak**: Ślubuję.
Pan senator **Zbyszko Piwoński**: Ślubuję.
Pan senator **Sergiusz Plewa**: Ślubuję.
Pan senator **Bogdan Podgórski**: Ślubuję.
Pan senator **Lesław Podkański**: Ślubuję. Tak mi dopomóż Bóg.
Pani senator **Jolanta Popiołek**: Ślubuję.
Pan senator **Zbigniew Religa**: Ślubuję.
Pan senator **Zbigniew Romaszewski**: Ślubuję.
Tak mi dopomóż Bóg.
Pan senator **Tadeusz Rzemyskowski**: Ślubuję.
Pani senator **Wiesława Sadowska**: Ślubuję.
Pani senator **Janina Sagatowska**: Ślubuję.
Tak mi dopomóż Bóg.
Pani senator **Ewa Serocka**: Ślubuję.
Pani senator **Krystyna Sienkiewicz**: Ślubuję.
Pani senator **Dorota Simonides**: Ślubuję. Tak mi dopomóż Bóg.
Pan senator **Ryszard Sławiński**: Ślubuję.
Pan senator **Robert Smoktunowicz**: Ślubuję.
Tak mi dopomóż Bóg.
Pan senator **Jerzy Smorawiński**: Ślubuję. Tak mi dopomóż Bóg.
Pan senator **Andrzej Spychalski**: Ślubuję.
Pani senator **Grażyna Staniszevska**: Ślubuję.
Pan senator **Henryk Stokłosa**: Ślubuję.

Pani senator **Alicja Stradomska**: Ślubuję.
Pan senator **Jerzy Suchański**: Ślubuję.
Pan senator **Jan Szafraniec**: Ślubuję. Tak mi dopomóż Bóg.
Pan senator **Józef Sztorc**: Ślubuję. Tak mi dopomóż Bóg.
Pan senator **Krzysztof Szydłowski**: Ślubuję.
Pani senator **Maria Szyszkowska**: Ślubuję.
Pan senator **Edmund Wittbrodt**: Ślubuję. Tak mi dopomóż Bóg.
Pan senator **Tadeusz Wnuk**: Ślubuję.
Pan senator **Zbigniew Zychowicz**: Ślubuję.
Pan senator **Marian Żenkiewicz**: Ślubuję.
Pan senator **Adam Biela**: Ślubuję. Tak mi dopomóż Bóg.

Marszałek Senior Andrzej Wielowieyski:

Dziękuję, Pani Senator.

Czy wśród pań i panów senatorów jest ktoś, kto nie złożył ślubowania? Nie widzę takich osób.

Stwierdzam, że wszyscy obecni na posiedzeniu Senatu senatorowie złożyli ślubowanie.

Panie i Panowie Senatorowie, chciałbym poinformować, że za chwilę zostanie zarządzone przerwa w obradach w celu umożliwienia zgłaszania kandydatur na marszałka Senatu.

Wnioski zawierające zgłoszenia kandydatów na marszałka można składać w sekretariacie marszałka Senatu w pokoju nr 188. Wniosek powinien być podpisany w czytelny sposób przez co najmniej dziesięciu senatorów. Do wniosku powinien być dołączony życiorys kandydata. Mam nadzieję, że wnioski te są już przygotowane, w związku z tym przerwa nie powinna trwać długo.

Ogłaszam przerwę do godziny 12.05.

*(Przerwa w obradach od godziny 11 minut 44
do godziny 12 minut 08)*

Marszałek Senior Andrzej Wielowieyski:

Proszę państwa senatorów o zajmowanie miejsc.

Wznawiam obrady.

Informuję Wysoką Izbę, że na marszałka Senatu została zgłoszona kandydatura senatora Longina Pastusiaka.

Wszyscy państwo senatorowie otrzymaliście, jak sądzę, wniosek podpisany przez kilkudziesięciu senatorów, w którym proponuje się kandydaturę profesora Longina Pastusiaka na marszałka Senatu.

W związku z tym proszę przedstawiciela wnioskodawców, pana senatora Ryszarda Jarzembońskiego, o przedstawienie zgłoszonej kandydatury.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Ryszard Jarzembowski:

Panie Marszałku Sejmu! Panowie Marszałkowie Seniorzy! Panie Prezydencie! Wysoka Izbo!

W imieniu Klubu Senackiego Sojuszu Lewicy Demokratycznej i Unii Pracy mam zaszczyt i przyjemność zarekomendować na funkcję marszałka Senatu piątej kadencji jednego z najbardziej doświadczonych oraz najbardziej znanych polskich parlamentarzystów, osobę o renomie wykraczającej daleko poza granice naszego kraju, wybitnego człowieka polskiej lewicy, profesora zwyczajnego doktora habilitowanego Longina Pastusiaka, wybranego na senatora w okręgu gdańskim. *(Oklaski)*

Senator Longin Pastusiak urodził się w mieście Łodzi, ma 66 lat, jest żonaty, ma dorosłe dzieci. Błyskotliwą karierę naukową zainaugurowało zdobycie przez Longina Pastusiaka tytułu magistra na uniwersytecie stanu Wirginia w Stanach Zjednoczonych. Następnie odbył studia doktoranckie na uniwersytecie w Waszyngtonie. Doktorat uzyskał na Wydziale Historycznym Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Warszawie, a habilitację w Instytucie Historii Polskiej Akademii Nauk. Przez ponad trzydzieści lat był pracownikiem naukowym w Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych, a jednocześnie profesorem wizytującym na wielu uniwersytetach zagranicznych, między innymi w Stanach Zjednoczonych i w Kanadzie. Był także rektorem Wyższej Szkoły Społeczno-Ekonomicznej. Obecnie jest profesorem Uniwersytetu Gdańskiego korzystającym z urlopu bezpłatnego ze względu na wypełnianie mandatu posła, a teraz senatora. Jest autorem sześćdziesięciu książek na temat stosunków międzynarodowych, a także popularnych książek o prezydentach Stanów Zjednoczonych i o ich małżonkach.

Profesor Pastusiak przez z górą trzydzieści lat był członkiem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych, któremu w latach osiemdziesiątych i w połowie dziewięćdziesiątych prezesował. Był również członkiem, a następnie wiceprezydentem Międzynarodowego Towarzystwa Nauk Politycznych. Jest też członkiem Stowarzyszenia Euro-Atlantyckiego.

Senator Longin Pastusiak od roku 1961 był członkiem Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, aż do momentu jej rozwiązania. W roku 1995 został członkiem władz naczelnych Socjaldemokracji Rzeczypospolitej Polskiej, a obecnie jest członkiem Rady Naczelnej Sojuszu Lewicy Demokratycznej.

Nasz kandydat na marszałka Senatu jest parlamentarzystą o bogatym doświadczeniu i znaczącym dorobku. Był posłem na Sejm pierwszej, drugiej i trzeciej kadencji. W latach 1991–1997 był jednym z zastępców przewodniczącego Klubu Parlamentarnego Sojuszu Lewi-

cy Demokratycznej. W minionej kadencji pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Komisji Spraw Zagranicznych oraz przewodniczącego Stałej Delegacji Sejmu i Senatu do Zgromadzenia Unii Zachodnioeuropejskiej. Od trzech lat jest wiceprezydentem mającej siedzibę w Nowym Jorku rady międzynarodowej organizacji parlamentarnej Parlamentarzyści na rzecz Działań Globalnych. Od roku 2000 jest przewodniczącym Podkomisji do spraw Stosunków Transatlantyckich w Zgromadzeniu Parlamentarnym NATO, a w tych dniach senator Longin Pastusiak został wybrany wiceprzewodniczącym frakcji socjaldemokratycznej w Zgromadzeniu Parlamentarnym NATO.

Te liczne funkcje i zasłużone zaszczyty nie zmieniły cech osobowych Longina Pastusiaka. Jest człowiekiem niezwykle skromnym, wrażliwym na sprawy ludzkie, uczciwym i koleżeńskim. Ma ważną w parlamencie cechę wysłuchiwanie rzeczowych argumentów i brania pod uwagę racji merytorycznych także wtedy, gdy przedstawiają je polityczni konkurenci, oraz cenny dar kojarzenia wysłuchanych racji dla osiągnięcia jak najkorzystniejszego rozstrzygnięcia spraw będących przedmiotem prac parlamentarnych.

Panie i Panowie Senatorowie, mamy znakomitego, kompetentnego kandydata na marszałka Senatu piątej kadencji.

Z upoważnienia Klubu Senackiego Sojuszu Lewicy Demokratycznej i Unii Pracy zwracam się do Wysokiej Izby o wybranie senatora Longina Pastusiaka na marszałka Senatu. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

**Marszałek Senior
Andrzej Wielowieyski:**

Dziękuję panu senatorowi Jarzembowskiemu za przedstawienie zgłoszonej kandydatury.

Teraz zgodnie z art. 30 ust. 4 Regulaminu Senatu przystępujemy do wyboru marszałka.

Przypominam, że zgodnie z art. 6 ust. 1 Regulaminu Senatu Senat wybiera marszałka w głosowaniu tajnym, podejmując uchwałę bezwzględną większością ważnie oddanych głosów.

Przystępujemy do głosowania tajnego w sprawie wyboru marszałka Senatu.

Zgodnie z art. 53 ust. 7 Regulaminu Senatu głosowanie tajne odbywa się przy użyciu opieczętowanych kart do głosowania.

Za chwilę panowie senatorowie sekretarze wręczą paniom i panom senatorom opieczętowane karty do głosowania tajnego.

Informuję, że na karcie do głosowania tajnego należy postawić tylko jeden znak „x”. Karta do głosowania, na której postawiono więcej niż jeden znak „x” lub nie postawiono żadnego znaku, będzie uznana za głos nieważny. Po wypełnieniu

(marszałek senior A. Wielowieyski)

kart państwo senatorowie w kolejności alfabetycznej będą wzywani do wrzucania kart do urny.

Bardzo proszę senatorów sekretarzy o rozdanie opieczetowanych kart.

Zapytuję, czy wszyscy państwo senatorowie otrzymali karty do głosowania tajnego.

Rozumiem, że wszyscy je otrzymali i możemy przystąpić do głosowania.

Wobec tego proszę panią senator sekretarz Alicję Stradomską o odczytywanie kolejno nazwisk senatorów, zaś państwa senatorów proszę, aby po wyczytaniu ich nazwisk wrzucali do urny wypełnione karty do głosowania tajnego.

Bardzo proszę.

Senator Sekretarz Alicja Stradomska:

Pan senator Jerzy Adamski
 Pan senator Andrzej Anulewicz
 Pan senator Franciszek Bachleda-Księdzularz
 Pan senator Marek Balicki
 Pan senator Janusz Bargiel
 Pan senator Tadeusz Bartos
 Pani senator Maria Berny
 Pan senator Adam Biela
 Pan senator Janusz Bielawski
 Pan senator January Bień
 Pan senator Franciszek Bobrowski
 Pan senator Krzysztof Borkowski
 Pan senator Władysław Bułka
 Pani senator Czesława Christowa
 Pan senator Andrzej Chronowski
 Pan senator Jerzy Cieślak
 Pan senator Zygmunt Cybulski
 Pan senator Gerard Czaja
 Pani senator Jolanta Danielak
 Pani senator Krystyna Doktorowicz
 Pan senator Kazimierz Drożdż
 Pan senator Bernard Drzęzła
 Pan senator Henryk Dzido
 Pan senator Józef Dziemdziała
 Pani senator Genowefa Ferenc
 Pan senator Adam Gierek
 Pan senator Witold Gładkowski
 Pan senator Zbigniew Gołabek
 Pan senator Henryk Gołębiewski
 Pani senator Genowefa Grabowska
 Pan senator Adam Graczyński
 Pan senator Sławomir Izdebski
 Pan senator Andrzej Jaeschke
 Pan senator Adam Jamróz
 Pani senator Zdzisława Janowska
 Pan senator Mieczysław Janowski
 Pan senator Zdzisław Jarmużek
 Pan senator Ryszard Jarzembowski
 Pani senator Dorota Kempka
 Pani senator Apolonia Klepacz

Pan senator Janusz Konieczny
 Pani senator Aleksandra Koszada
 Pan senator Marian Kozłowski
 Pan senator Zbigniew Kruszewski
 Pani senator Olga Krzyżanowska
 Pan senator Zbigniew Kulak
 Pani senator Anna Kurska
 Pani senator Irena Kurzępa
 Pan senator Kazimierz Kutz
 Pan senator Grzegorz Lato
 Pan senator Marian Lewicki
 Pan senator Grzegorz Lipowski
 Pani senator Teresa Liszcz
 Pan senator Bogusław Litwiniec
 Pan senator Janusz Lorenz
 Pan senator Włodzimierz Łęcki
 Pan senator Władysław Mańkut
 Pan senator Jerzy Markowski
 Pan senator Grzegorz Matuszak
 Pan senator Bogusław Mąsior
 Pan senator Mieczysław Mietła
 Pan senator Stanisław Nicieja
 Pan senator Grzegorz Niski
 Pan senator Marian Noga
 Pan senator Longin Pastusiak
 Pan senator Kazimierz Pawełek
 Pan senator Wojciech Pawłowski
 Pan senator Jerzy Pieniążek
 Pan senator Krzysztof Piesiewicz
 Pan senator Wiesław Pietrzak
 Pan senator Zbyszko Piwoński
 Pan senator Sergiusz Plewa
 Pan senator Bogdan Podgórski
 Pan senator Lesław Podkański
 Pani senator Jolanta Popiołek
 Pan senator Zbigniew Religa
 Pan senator Zbigniew Romaszewski
 Pan senator Tadeusz Rzemkowski
 Pani senator Wiesława Sadowska
 Pani senator Janina Sagatowska
 Pani senator Ewa Serocka
 Pani senator Krystyna Sienkiewicz
 Pani senator Dorota Simonides
 Pan senator Ryszard Sławiński
 Pan senator Robert Smoktunowicz
 Pan senator Jerzy Smorawiński
 Pan senator Andrzej Spychalski
 Pani senator Grażyna Staniszevska
 Pan senator Henryk Stokłosa
 Pan senator Jerzy Suchański
 Pan senator Jan Szafraniec
 Pan senator Józef Sztorc
 Pan senator Krzysztof Szydłowski
 Pani senator Maria Szyszkowska
 Pan senator Andrzej Wielowieyski
 Pan senator Edmund Wittbrodt
 Pan senator Tadeusz Wnuk
 Pan senator Zbigniew Zychowicz
 Pan senator Marian Żenkiewicz
 Pani senator Alicja Stradomska

**Marszałek Senior
Andrzej Wielowieyski:**

Czy wszyscy państwo senatorowie oddali głosy? Nie widzę żadnych zgłoszeń. Wobec tego dziękuję państwu za dokonanie aktu głosowania.

Proszę teraz senatorów sekretarzy o obliczenie głosów i sporządzenie protokołu głosowania tajnego.

Zarządzam przerwę do godziny 13.20. *(Poruszenie na sali)*

Panie i Panowie, mogę to skorygować, zwłaszcza że odczuwam tutaj taką tendencję. Nie mamy powodu tracić czasu. Panowie sekretarze Senatu stwierdzają, że wykonają pracę w przeciągu pół godziny. *(Oklaski)*

(Przerwa w obradach od godziny 12 minut 30 do godziny 13 minut 00)

**Marszałek Senior
Andrzej Wielowieyski:**

Wznawiam obrady.

Bardzo proszę o zajmowanie miejsc.

Ogłaszam wyniki tajnego głosowania nad wyborem marszałka Senatu.

Protokół głosowania tajnego z dnia 20 października w sprawie wyboru senatora Longina Pastusiaka na marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej piątej kadencji.

Wyznaczeni przez marszałka seniora sekretarze pierwszego posiedzenia Senatu, senator Krzysztof Borkowski, senator Jerzy Pieniążek i senator Alicja Stradomska, stwierdzają, że w głosowaniu tajnym w sprawie wyboru senatora Longina Pastusiaka na marszałka Senatu oddano głosów 100, w tym ważnych głosów 100. Za głosowało 85 senatorów, przeciw głosowało 9 senatorów... *(oklaski)* ...od głosu wstrzymało się 6 senatorów. Wymagana bezwzględna większość wynosi 51 głosów. Senator Longin Pastusiak uzyskał zatem wymaganą bezwzględną większość głosów. Podpisało trzech sekretarzy Senatu.

Zgodnie z art. 30 ust. 6 Regulaminu Senatu mam obowiązek zapytać pana senatora Longina Pastusiaka, czy przyjmuje funkcję marszałka Senatu.

Senator Longin Pastusiak:

Przyjmuję.

**Marszałek Senior
Andrzej Wielowieyski:**

Dziękuję bardzo panu marszałkowi.

Wobec wyniku głosowania i zgody wyrażonej przez pana senatora Longina Pastusiaka mam zaszczyt stwierdzić, że Senat podjął uchwałę następującej treści.

Uchwała Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 20 października 2001 r. w sprawie wyboru marszałka Senatu. Art. 1. Senat Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 110 ust. 1, w związku z art. 124 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, wybiera senatora Longina Pastusiaka na marszałka Senatu. Art. 2. Uchwała podlega ogłoszeniu w „Monitorze Polskim. Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej”.

Bardzo proszę pana marszałka. *(Oklaski)*

Proszę pana marszałka o objęcie przewodnictwa obrad.

(Przewodnictwo obrad obejmuje marszałek Longin Pastusiak)

Marszałek Longin Pastusiak:

Panie Marszałku Sejmu! Panie Marszałku Seniorze! Panie i Panowie Senatorowie! Szanowni Goście!

Polskie społeczeństwo, głosując 23 września bieżącego roku, powierzyło nam senatorskie mandaty piątej kadencji. Równocześnie społeczeństwo polskie zdecydowało o politycznej strukturze drugiej izby parlamentarnej.

Wypełnienie mandatu senatora, zgodnie z rotą ślubowania, to wielki zaszczyt, to wielki honor, ale także wielka odpowiedzialność.

Wola wyborców okręgu gdańskiego zostałem wybrany na senatora. Z woli mojego lewicowego ugrupowania, które rekomendowało mnie na marszałka Senatu, z woli tych wszystkich senatorów, którzy oddali na mnie swoje głosy w tajnych wyborach, stoję dzisiaj przed Wysoką Izbą, aby zapewnić, iż dołożę wszelkich starań, aby dobrze i sprawnie kierować pracami, a także, aby godnie tę Izbę reprezentować.

Chcę też zapewnić, że ten wysoki i zaszczytny urząd sprawować będę rzetelnie i bezstronnie, zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej i zgodnie z Regulaminem Senatu.

Panie i Panowie Senatorowie! To z waszej woli mam zaszczyt przewodniczyć wyższej izbie parlamentu. Dla mnie osobiście to wielka satysfakcja, ale również wielki obowiązek. Z głębi serca dziękuję za zaufanie, jakim mnie państwo senatorowie obdarzyliście, i jednocześnie wyrażam nadzieję na dobrą współpracę, wyrażam nadzieję na pomoc ze strony wszystkich senatorów.

Serdecznie dziękuję przede wszystkim panu senatorowi Andrzejowi Wielowieyskiemu, marszałkowi seniorowi, za sprawne przewodniczenie dotychczasowej części obrad naszej Izby.

Podzielam pogląd wyrażony dziś przez pana marszałka seniora, że w obecnej sytuacji, obok mądrego gospodarowania i wrażliwości na potrzeby ludzi oraz wzmocnienia państwa dobrym prawem, szczególnie trudnym i bardzo ważnym zadaniem rządu i parlamentu, a jednocześnie zdolno-

(marszałek L. Pastusiak)

ścią i umiejętnością, będzie mówienie społeczeństwu prawdy, czasem gorzkiej i trudnej prawdy.

Wysoka Izbo! Pozycję parlamentu w państwie, a więc również Senatu, wyznacza nie tylko Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, ale także sposób, w jaki parlament wykonuje swoje powinności wobec narodu. O pozycji Wysokiej izby decydują też tradycje oraz oblicze moralne i intelektualne parlamentarzystów.

Chciałbym zapewnić, że będę marszałkiem wszystkich senatorów, całego Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. Dołożę wszelkich starań, aby w organach naszej Izby, w prezydium, w komisjach senackich, było odpowiednie przedstawicielstwo wszystkich ugrupowań politycznych reprezentowanych w naszej Izbie. Zamierzam również stać na straży tolerancji i szacunku dla różnorodności poglądów oraz rozstrzygania wszystkich ważnych spraw w demokratycznych procedurach.

Wysoki Senacie! Gorącym orędownikiem idei odrodzenia Senatu w dyskusjach Okrągłego Stołu, tego wzorca porozumienia Polaka z Polakiem, był prezydent Aleksander Kwaśniewski. Także siłę jego argumentów i determinacji zawdzięczamy potwierdzenie woli utrzymania w naszym systemie parlamentarnym drugiej izby. Z zadowoleniem wysłuchałem dzisiaj wystąpienia prezydenta Kwaśniewskiego i wśród wielu cennych myśli z satysfakcją odnotowałem szczególnie silnie akcentowany przez niego pogląd o ważnej roli Senatu w stabilizowaniu władzy wykonawczej. I choć w tym momencie nie ma tutaj pana prezydenta, to chciałbym go zapewnić – i jestem przekonany, że wyrażam wolę całej Izby – iż jego apel o poprawę jakości stanowionego prawa będzie priorytetowym zadaniem w naszych pracach legislacyjnych.

Polskie społeczeństwo oceniło rolę Senatu i, udzielając mocnego poparcia kandydatom na senatorów z list Sojuszu Lewicy Demokratycznej i Unii Pracy, wydało zdecydowany werdykt: Senat jest potrzebny i powinien poprawiać jakość stanowionego prawa. Ja osobiście odczytuję ten wyborczy werdykt również jako zobowiązanie do pełnego wykorzystania konstytucyjnego prawa inicjatywy ustawodawczej, w stopniu daleko większym, niż to było w poprzednich kadencjach. Godny szacunku jest przecież potencjał intelektualny Wysokiej Izby. Upoważnia mnie to do postawienia takiego zadania przed wszystkimi senatorami. Chciałbym też zapewnić, że dołożę wszelkich starań, by partnerska współpraca między Sejmem i Senatem Rzeczypospolitej układała się jak najlepiej we wszelkich sprawach, a szczególnie w procesie legislacyjnym.

Wysoka Izbo, przed Polską i przed nami trudne dni i wielkie wyzwania. Priorytety państwa, rządu oraz procesów legislacyjnych wyznaczać będzie

sytuacja gospodarcza i społeczna naszego państwa. O poszerzających się obszarach biedy i niedostatku, wynikających między innymi z bezrobocia, o katastrofalnej sytuacji budżetu państwa i o nieudolności gospodarki mówiliśmy jasno i wyraźnie w czasie kampanii wyborczej. Uważam, że ten obszar, bolesny i dotkliwy dla polskiego społeczeństwa, zobowiązuje Senat do inicjatyw legislacyjnych i wspierania działań rządu, z którym społeczeństwo polskie wiąże duże nadzieje. Trudna sytuacja budżetu państwa sprawia także, że w przypadku budżetu Kancelarii Senatu trzeba będzie zaciskać pasa, a każdą złotówkę podatnika wydawać oszczędnie, rozważnie i roztropnie.

Jako marszałek chciałbym zapewnić, że Senat Rzeczypospolitej Polskiej będzie również uczestniczył w przygotowaniach Polski do wejścia do Unii Europejskiej. Widzimy swoje miejsce w procesach dostosowania prawa i legislacji do wymogów unijnych, a przede wszystkim w pełnym, jasnym i precyzyjnym informowaniu Polaków, dla czego uczestnictwo w Unii Europejskiej jest tak ważne dla naszego narodu i dla naszego kraju. Aktywnie będziemy też uczestniczyć w działaniach parlamentarnych organizacji europejskich i międzynarodowych, broniąc interesów Polski i interesów Polaków.

Od czasu II Rzeczypospolitej Senat, również Senat III Rzeczypospolitej, jak wiadomo, sprawuje patronat nad Polonią i Polakami za granicą. Ale więź Polonii z Macierzą to nie tylko sprawa sentymentu. Zobowiązania Polski wobec Polaków za granicą wynikają z naszej konstytucji. Art. 6 ust. 2 konstytucji stwierdza: „Rzeczpospolita Polska udziela pomocy Polakom zamieszkającym za granicą w zachowaniu ich związków z narodowym dziedzictwem kulturalnym”. Od roku 1990 w budżecie Kancelarii Senatu znajdują się pieniądze na opiekę i pomoc dla Polonii i Polaków za granicą. Dołożę starań, aby gospodarowanie nimi odbywało się racjonalnie i zgodnie z celami polityki państwa polskiego wobec środowisk polskich za granicą.

Panie i Panowie Senatorowie! Życzę każdemu z państwa wielu sukcesów i satysfakcji z wykonywania mandatu senatora dla dobra wspólnego i dla dobra Rzeczypospolitej. Czekają nas pracowita kadencja, ale tylko poprzez efektywną pracę możemy spełnić oczekiwania milionów Polaków w sprawie poprawy sytuacji społeczno-ekonomicznej, a tym samym również podnieść prestiż Senatu i jego notowania w opinii społeczeństwa polskiego. Dziękuję za uwagę. *(Oklaski)*

Wysoka Izbo, zgodnie z treścią działu IV Regulaminu Senatu porządek obrad pierwszego posiedzenia Senatu, poza przeprowadzonym już ślubowaniem senatorskim oraz wyborem marszałka Senatu, obejmuje dwa punkty:

1. Wybór wicemarszałków Senatu.
2. Wybór sekretarza Senatu.

(marszałek L. Pastusiak)

Chciałbym zapytać, czy ktoś z państwa senatorów pragnie zabrać głos w sprawie przedstawionego porządku obrad.

Pan senator Adamski.

Senator Jerzy Adamski:

Panie Marszałku, zgodnie z art. 48 ust. 2 pkt 8 Regulaminu Senatu składam wniosek formalny o uzupełnienie porządku obrad o dwa punkty: punkt pierwszy – powołanie Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich, punkt drugi – wybór przewodniczącego Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich. Proponuję, aby te punkty były rozpatrywane przed wyborem wicemarszałków i sekretarzy.

Marszałek Longin Pastusiak:

Czy jest jakiś głos sprzeciwu w tej sprawie? Nie widzę i nie słyszę zgłoszeń.

Wobec braku głosów sprzeciwu stwierdzam, że Senat przyjął wniosek pana senatora Jerzego Adamskiego o uzupełnienie porządku obrad o punkty pierwszy i drugi, a więc o powołanie Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich oraz o wybór przewodniczącego Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich.

Wysoki Senacie, wobec tego stwierdzam, że Senat przyjął porządek obrad pierwszego posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej piątej kadencji.

Informuję również, że za chwilę zostanie zarządzona przerwa w obradach na zgłaszanie się senatorów do pracy w Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich. Wnioski zawierające zgłoszenie do pracy w Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich można składać w sekretariacie marszałka Senatu, w pokoju nr 188.

Są komunikaty, a więc bardzo proszę pana senatora sekretarza o odczytanie komunikatów.

Senator Sekretarz Jerzy Pieniążek:

Komunikat. Posiedzenie Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich odbędzie się zaraz po...

(Głos z sali: Nie ma jeszcze komisji.)

A tak, dziękuję.

Marszałek Longin Pastusiak:

Okazuje się, proszę państwa, że ten komunikat jest nie na teraz. Jak rozumiem, będzie po sprawie.

Proszę państwa, w tej sytuacji zarządzam półgodzinną przerwę do godziny 13.50.

(Przerwa w obradach od godziny 13 minut 19 do godziny 14 minut 07)

Marszałek Longin Pastusiak:

Panie i Panowie Senatorowie, wznawiam obrady.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu pierwszego porządku obrad: powołanie Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich.

Informuję Wysoką Izbę, że do pracy w Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich zgłosili się następujący senatorowie: senator Jerzy Adamski, senator Andrzej Chronowski, senator Jerzy Cieślak, senator Zygmunt Cybulski, senator Gerard Czaja, senator Genowefa Ferenc, senator Genowefa Grabowska, senator Zdzisław Jarmużek, senator Zbigniew Kulak, senator Irena Kurzepa, senator Teresa Liszcz, senator Wiesław Pietrzak, senator Zbigniew Romaszewski, senator Tadeusz Rzemyskowski, senator Ewa Serocka i senator Ryszard Sławiński.

Wniosek w sprawie powołania Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich, zawierający projekt uchwały Senatu w tej sprawie, znajduje się w druku nr 2, który, jak rozumiem, państwo senatorowie już mają.

Chciałbym zapytać, czy ktoś z państwa, pań i panów senatorów, chce zabrać głos w sprawie przedstawionego składu Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich. Nie widzę zgłoszeń.

W tej sytuacji przystępujemy do głosowania w sprawie powołania Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich.

Informuję, że zgodnie z art. 53 ust. 6 Regulaminu Senatu głosowanie w sprawie powołania składu Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich przeprowadzone będzie przy użyciu aparatury do głosowania.

Zanim przystąpimy do głosowania, chciałbym tylko przypomnieć paniom i panom senatorom o obowiązku wyłączenia telefonów komórkowych i nieużywania ich na sali posiedzeń Senatu.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za przyjęciem przedstawionego projektu uchwały w sprawie powołania Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwko, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 98 obecnych senatorów 98 głosowało za... (oklaski) ...nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 1)**

Panie i Panowie Senatorowie, muszę powiedzieć, że taki początek głosowania jest dobrym prognostykiem dla jednomyślności i zgodności działania tego Senatu, jest to również dobry prognostyk dla przyszłości naszego współdziałania.

(marszałek L. Pastusiak)

Stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie powołania Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich.

Informuję, że za chwilę zostanie ogłoszona przerwa w obradach, w trakcie której odbędzie się pierwsze posiedzenie powołanej Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich. Komisja Regulaminowa i Spraw Senatorskich wybierze kandydata na przewodniczącego tej komisji. Po przerwie zostanie przeprowadzone głosowanie nad wyborem przedstawionego przez komisję kandydata na przewodniczącego Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich.

Zgodnie z art. 58 ust. 1 Regulaminu Senatu zwołuję pierwsze posiedzenie Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich bezpośrednio po ogłoszeniu przerwy, w sali nr 176.

Sądzę, że na przeprowadzenie tego posiedzenia i zarekomendowanie kandydata na przewodniczącego potrzebujemy około godziny, więc w tej sytuacji...

(Głosy z sali: Nie, nie.)

To dobrze, że państwo cenicie sobie czas...

(Głos z sali: Dwadzieścia minut wystarczy.)

Wobec tego ogłaszam przerwę do godziny 15.00, czyli czterdziestopięciominutową.

(Głos z sali: Panie Marszałku, wystarczy piętnaście minut.)

Proszę państwa, trzeba przygotować karty do głosowania, więc to nie jest tylko kwestia sprawności działania komisji. Ja wiem, że komisja działa sprawnie, ale liczymy się również z obowiązkami pracowników naszej kancelarii.

Tak więc przerwa do godziny 15.00.

(Przerwa w obradach od godziny 14 minut 13
do godziny 15 minut 02)

Marszałek Longin Pastusiak:

Proszę o zajęcie miejsc.

Wznawiam obrady.

Chciałbym tylko przypomnieć paniom i panom senatorom, że w holu, tuż za drzwiami, jest lista obecności, bo jeszcze nie wszyscy wiedzą, że tę listę obecności trzeba podpisać. Jeśli ktoś nie podpisał, to w czasie przerwy bardzo proszę złożyć autograf.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu drugiego porządku obrad: wybór przewodniczącego Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich.

Przypominam, że w przerwie obrad odbyło się pierwsze posiedzenie Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich, która wybrała kandydata na przewodniczącego komisji. Wniosek Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich w sprawie powołania przewodniczącego zawarty jest w druku nr 3, który panie i panowie otrzymali.

Komisja Regulaminowa i Spraw Senatorskich na przewodniczącego komisji proponuje pana senatora Jerzego Adamskiego.

Przypominam, że zgodnie z art. 53 ust. 6 Regulaminu Senatu głosowanie w sprawach personalnych jest tajne i odbywa się przy użyciu opieczetowanych kart do głosowania.

Przystępujemy zatem do głosowania tajnego w sprawie wyboru senatora Jerzego Adamskiego na przewodniczącego Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich.

Za chwilę sekretarze wręczą państwu senatorom opieczetowane karty do głosowania tajnego.

Informuję, że na karcie do głosowania tajnego należy postawić tylko jeden znak „x”. Karta do głosowania, na której postawiono więcej niż jeden znak „x” lub nie postawiono żadnego, zostanie uznana za głos nieważny. Po wypełnieniu kart do głosowania tajnego państwo senatorowie w kolejności alfabetycznej będą wrzucać karty do urny.

Następnie zostanie zarządzona przerwa w obradach, w trakcie której powołani do przeprowadzenia głosowania tajnego senatorowie sekretarze dokonają obliczenia głosów i sporządzą protokół głosowania tajnego.

Proszę teraz senatorów sekretarzy o rozdanie kart do głosowania, a państwa senatorów o wypełnienie kart. Bardzo proszę.

Korzystając z chwili przerwy, zanim zostaną rozdane karty do głosowania, chciałbym państwa poinformować, że część legitymacji senatorskich już podpisałem. Resztę podpiszę w czasie najbliższej przerwy, tak żeby wszyscy państwo mogli je dzisiaj otrzymać.

Chciałbym zapytać, czy wszyscy państwo senatorowie otrzymali karty do głosowania tajnego. Nikt nie zgłasza, że nie.

Proszę wobec tego panią senator sekretarz Alicję Stradomską o odczytywanie kolejno nazwisk senatorów, zaś państwa senatorów, po wyczytaniu ich nazwisk, proszę o wrzucenie do urny wypełnionych kart do głosowania tajnego.

Senator Sekretarz Alicja Stradomska:

Pan senator Jerzy Adamski

Pan senator Andrzej Anulewicz

Pan senator Franciszek Bachleda-Księdzularz

Pan senator Marek Balicki

Pan senator Janusz Bargiel

Pan senator Tadeusz Bartos

Pani senator Maria Berny

Pan senator Adam Biela

Pan senator Janusz Bielawski

Pan senator January Bień

Pan senator Franciszek Bobrowski

Pan senator Krzysztof Borkowski

Pan senator Władysław Bułka

Pani senator Czesława Christowa

(senator sekretarz A. Stradomska)

Pan senator Andrzej Chronowski
Pan senator Jerzy Cieślak
Pan senator Zygmunt Cybulski
Pan senator Gerard Czaja
Pani senator Jolanta Danielak
Pani senator Krystyna Doktorowicz
Pan senator Kazimierz Drożdż
Pan senator Bernard Drzęźła
Pan senator Henryk Dzido
Pan senator Józef Dziemdziała
Pani senator Genowefa Ferenc
Pan senator Adam Gierek
Pan senator Witold Gładkowski
Pan senator Zbigniew Gołabek
Pan senator Henryk Gołębiowski
Pani senator Genowefa Grabowska
Pan senator Adam Graczyński
Pan senator Sławomir Izdebski
Pan senator Andrzej Jaeschke
Pan senator Adam Jamróz
Pani senator Zdzisława Janowska
Pan senator Mieczysław Janowski
Pan senator Zdzisław Jarmużek
Pan senator Ryszard Jarzembowski
Pani senator Dorota Kempka
Pani senator Apolonia Klepacz
Pan senator Janusz Konieczny
Pani senator Aleksandra Koszada
Pan senator Marian Kozłowski
Pan senator Zbigniew Kruszewski
Pani senator Olga Krzyżanowska
Pan senator Zbigniew Kulak
Pani senator Anna Kurska
Pani senator Irena Kurzępa
Pan senator Kazimierz Kutz
Pan senator Grzegorz Lato
Pan senator Marian Lewicki
Pan senator Grzegorz Lipowski
Pani senator Teresa Liszcz
Pan senator Bogusław Litwiniec
Pan senator Janusz Lorenz
Pan senator Włodzimierz Łęcki
Pan senator Władysław Mańkut
Pan senator Jerzy Markowski
Pan senator Grzegorz Matuszak
Pan senator Bogusław Mąsior
Pan senator Mieczysław Mietła
Pan senator Stanisław Nicieja
Pan senator Grzegorz Niski
Pan senator Marian Noga
Pan senator Longin Pastusiak
Pan senator Kazimierz Pawełek
Pan senator Wojciech Pawłowski
Pan senator Jerzy Pieniążek
Pan senator Krzysztof Piesiewicz
Pan senator Wiesław Pietrzak
Pan senator Zbyszko Piwoński
Pan senator Sergiusz Plewa

Pan senator Bogdan Podgórski
Pan senator Lesław Podkański
Pani senator Jolanta Popiołek
Pan senator Zbigniew Religa
Pan senator Zbigniew Romaszewski
Pan senator Tadeusz Rzemyskowski
Pani senator Wiesława Sadowska
Pani senator Janina Sagatowska
Pani senator Ewa Serocka
Pani senator Krystyna Sienkiewicz
Pani senator Dorota Simonides
Pan senator Ryszard Sławiński
Pan senator Robert Smoktunowicz
Pan senator Jerzy Smorawiński
Pan senator Andrzej Spychalski
Pani senator Grażyna Staniszevska
Pan senator Henryk Stokłosa
Pan senator Jerzy Suchański
Pan senator Jan Szafraniec
Pan senator Józef Sztorc
Pan senator Krzysztof Szydłowski
Pani senator Maria Szyszkowska
Pan senator Andrzej Wielowieyski
Pan senator Edmund Wittbrodt
Pan senator Tadeusz Wnuk
Pan senator Zbigniew Zychowicz
Pan senator Marian Żenkiewicz
Pani senator Alicja Stradomska

Marszałek Longin Pastusiak:

Czy wszyscy państwo senatorowie oddali głosy? Dziękuję.

W tej sytuacji proszę teraz senatorów sekretarzy o obliczenie głosów i sporządzenie protokołu głosowania tajnego.

Zarządzam przerwę do 15.30. *(Oklaski)*

Robimy się coraz bardziej oszczędni, również jeśli chodzi o czas.

(Przerwa w obradach od godziny 15 minut 16 do godziny 15 minut 32)

Marszałek Longin Pastusiak:

Proszę państwa senatorów o zajęcie miejsc.

Ogłaszam wyniki tajnego głosowania w sprawie wyboru senatora Jerzego Adamskiego na przewodniczącego Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich.

W głosowaniu tajnym w sprawie wyboru pana senatora Adamskiego na przewodniczącego komisji oddano w sumie 97 głosów, w tym 1 głos nieważny. Powołani przez marszałka Senatu do przeprowadzenia głosowania tajnego sekretarze, senator Krzysztof Borkowski, senator Jerzy Pieniążek i senator Alicja Stradomska, stwierdzają, że 87 senatorów głosowało za, 3 – przeciw, 6 wstrzymało się od głosu. *(Oklaski)*

(marszałek L. Pastusiak)

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie wyboru przewodniczącego Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich.

Chciałbym złożyć serdeczne gratulacje panu senatorowi Adamskiemu i wyrazić nadzieję, że będzie przewodniczącym sprawnym, obiektywnym i rzetelnym. Może jako przewodniczący Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich uprości nasz regulamin, jeśli chodzi o niektóre sprawy. Już na wstępie mogę powiedzieć, że niektóre fragmenty regulaminu są bardzo skomplikowane i może nawet zbędne, ale mam nadzieję, że Komisja Regulaminowa i Spraw Senatorskich tą sprawą się zajmie.

(Senator Jerzy Adamski: Dziękuję.)

Proszę państwa, Wysoka Izbo, teraz komunikaty.

Bardzo proszę panią senator sekretarz Alicję Stradomską o ich przeczytanie.

**Senator Sekretarz
Alicja Stradomska:**

Komunikat pierwszy. Na podstawie art. 80 ust. 1 Regulaminu Senatu uprzejmie informuję, że posiedzenie Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich odbędzie się w dniu 20 października w sali nr 176, zaraz po ogłoszeniu przerwy w obradach plenarnych. Posiedzenie będzie dotyczyć pierwszego czytania zgłoszonego przez grupę se-

natorów projektu uchwały Senatu w sprawie zmiany Regulaminu Senatu, druk nr 4. Do skrytek senatorskich został dostarczony druk senacki nr 4, dotyczący zmiany Regulaminu Senatu.

Komunikat drugi. 23 października 2001 r., to jest we wtorek, o godzinie 12.00 w sali plenarnej Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej odbędzie się zebranie Klubu Parlamentarnego Sojuszu Lewicy Demokratycznej.

I następny komunikat. 23 października, również we wtorek, o godzinie 18.00 odbędzie się zebranie Klubu Senackiego Sojuszu Lewicy Demokratycznej i Unii Pracy. Dziękuję bardzo.

(Senator Krystyna Sienkiewicz: Ale gdzie?)

Będzie podany numer sali.

Marszałek Longin Pastusiak:

Wysoka Izbo, ponieważ nie ma innych komunikatów, zakończymy pierwszą część pierwszego posiedzenia Senatu. Sądzę, że państwo zgodzą się ze mną, że było to posiedzenie sprawnie przeprowadzone. Wszystkim państwu bardzo dziękuję za współpracę i liczę, że w tym duchu będziemy współpracować do końca kadencji.

A teraz zarządzam przerwę w posiedzeniu do 24 października, czyli do środy, do godziny 11.00.

Spotykamy się zatem w tej sali w środę, 24 października, o godzinie 11.00. Życzę wszystkim państwu przyjemnego weekendu. Dziękuję. (Oklaski)

(Przerwa w posiedzeniu o godzinie 15 minut 36)

(Wznowienie posiedzenia o godzinie 11 minut 03)

(Posiedzeniu przewodniczy marszałek Longin Pastusiak)

Marszałek Longin Pastusiak:

Dzień dobry. Proszę panie i panów o zajmowanie miejsc.

Wznawiam posiedzenie.

Proszę senatorów sekretarzy, pana senatora Krzysztofa Borkowskiego, panią senator Alicję Stradomską oraz pana senatora Jerzego Pieniążka, o zajęcie miejsc przy stole prezydialnym.

Nie widzę pana senatora Borkowskiego, ale damy sobie radę z dwojgiem sekretarzy.

Zgłaszał się senator Jerzy Adamski.

Senator Jerzy Adamski:

Panie Marszałku, w kwestii formalnej. Zgodnie z art. 48 ust. 2 pkt 8 Regulaminu Senatu składam wniosek formalny o uzupełnienie porządku obrad pierwszego posiedzenia Senatu o punkt: drugie czytanie projektu uchwały w sprawie zmiany Regulaminu Senatu i o rozpatrzenie tego punktu jako punktu trzeciego.

Krótkie uzasadnienie mojego wniosku. W dniu 20 października 2001 r. na posiedzeniu Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich zostało przeprowadzone pierwsze czytanie projektu uchwały i komisja przygotowała sprawozdanie. Sprawozdanie to państwo senatorowie mają w druku nr 4S. Zgodnie z regulaminem zostało ono dostarczone do skrytek senatorskich. Dziękuję.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję bardzo.

Wobec zgłoszenia przez pana senatora Jerzego Adamskiego wniosku o uzupełnienie porządku obrad o nowy punkt trzeci: drugie czytanie projektu uchwały w sprawie zmiany Regulaminu Senatu, pragnę zapytać, czy ktoś z państwa senatorów chce zgłosić sprzeciw wobec tego wniosku. Nie widzę zgłoszeń.

Wobec braku głosów sprzeciwu stwierdzam, że Senat przyjął wniosek senatora Jerzego Adamskiego o uzupełnienie porządku obrad pierwszego

posiedzenia Senatu o punkt trzeci: drugie czytanie projektu uchwały w sprawie zmiany Regulaminu Senatu.

Wobec tego **przystępujemy do rozpatrzenia punktu trzeciego** porządku obrad: drugie czytanie projektu uchwały w sprawie zmiany Regulaminu Senatu.

Przypominam, że projekt ten został wniesiony przez grupę senatorów i zawarty jest w druku nr 4. Marszałek Senatu w dniu 20 października bieżącego roku, zgodnie z art. 79 ust. 1 oraz art. 84 ust. 5 Regulaminu Senatu, skierował projekt do rozpatrzenia w pierwszym czytaniu do Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich. Pierwsze czytanie projektu uchwały zostało przeprowadzone na posiedzeniu komisji właśnie w dniu 20 października 2001 r. Komisja po rozpatrzeniu projektu uchwały przygotowała sprawozdanie w tej sprawie.

Sprawozdanie to zawarte jest w druku nr 4S.

Przypominam też, że zgodnie z art. 81 ust. 1 Regulaminu Senatu drugie czytanie projektu uchwały obejmuje, po pierwsze, przedstawienie Senatowi sprawozdania komisji o projekcie uchwały i po drugie, przeprowadzenie dyskusji oraz zgłaszanie wniosków.

W tej sytuacji proszę sprawozdawcę Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich, pana senatora Jerzego Adamskiego, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji o projekcie uchwały.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Jerzy Adamski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Zgodnie z art. 80 ust. 2 Regulaminu Senatu komisja wniosła poprawki do projektu senatorów, zgłaszających wniosek w druku nr 4. W dniu 20 października komisja przyjęła część poprawek senatorów, a część swoich. Macie to państwo w druku nr 4S.

Ta nowelizacja regulaminu w zasadzie obejmuje trzy zagadnienia. Pierwsze to układ komisji senackich. Drugie to zasady wyboru wicemarszałków Senatu. Trzecie to liczba wiceprzewodniczących komisji senackich.

(senator J. Adamski)

Układ komisji senackich jest dostosowany do układu poszczególnych resortów w Radzie Ministrów. Zmniejszamy liczbę komisji z piętnastu do trzynastu. W regulaminie obowiązującym do dnia dzisiejszego było czternaście komisji stałych, piętnastą była Komisja Nadzwyczajna Legislacji Europejskiej. Likwidujemy komisje do spraw rodziny i praw człowieka, ale dodajemy jedną z komisji gospodarczych, czyli Komisję Skarbu Państwa i Infrastruktury.

W zasadzie najważniejszą zmianą w tej nowelizacji jest dotycząca wyboru wicemarszałków. Senatorowie trzeciej i czwartej kadencji pamiętają: wicemarszałków w poprzednich kadencjach wybierało się w ten sposób, iż wszyscy senatorowie mieli prawo wyboru wszystkich wicemarszałków. Półtora roku temu poprzedni Senat zmienił tę zasadę tak, że każdy z senatorów ma prawo wyboru jednego z wicemarszałków. To tak, jakby w przypadku nas, senatorów, wyborca, przykładowo w Częstochowie czy w Katowicach, miał tylko jeden głos, a nie tyle głosów, ile jest mandatów. Wracamy do tego starego zapisu.

Kolejna zmiana dotyczy liczby wiceprzewodniczących. To Prezydium Senatu powinno decydować, ilu jest wiceprzewodniczących, bo niektóre komisje będą częściej pracowały i w nich trzeba by było zwiększyć liczbę wiceprzewodniczących. To pan marszałek z wicemarszałkami powinien zdecydować, ilu ich będzie.

Ja wiem, że regulamin naszego Senatu nie jest regulaminem docelowym. W związku z tym prosiłbym bardzo panie i panów senatorów o to, żeby dzisiaj nie zgłaszać innych poprawek do tego regulaminu. W najbliższym czasie, po powołaniu przewodniczących komisji, poprosimy ich, żeby popatrzyli na sprawy z zakresu działania ich komisji i na cały regulamin. I wtedy do końca grudnia kompleksowo poprawimy inne paragrafy tego regulaminu.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Proszę o przyjęcie przez Wysoki Senat zmian Regulaminu Senatu zawartych w druku nr 4S.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Zgodnie z art. 81 ust. 2 Regulaminu Senatu chciałbym zapytać, czy ktoś z państwa senatorów chce zgłosić trwające nie dłużej niż minutę zapytania do sprawozdawcy komisji, pana senatora Adamskiego, w związku z przedstawionym przez niego sprawozdaniem.

Przypominam, że państwo senatorowie mogą również zadawać pytania senatorowi Adamskiemu jako upoważnionemu przedstawicielowi wnioskodawców.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Jan Szafraniec:

Szafraniec Jan.

Panie Marszałku, ja chcę zapytać, czy można tylko zadawać pytania, czy ewentualnie składać poprawki do tego projektu, który został nam tutaj zaprezentowany.

Marszałek Longin Pastusiak:

Chciałbym przypomnieć, że odróżniamy pytania od dyskusji. Za chwilę otworzę dyskusję.

(Senator Jan Szafraniec: Rozumiem. Dziękuję.)

W tej chwili proszę o pytania do pana senatora sprawozdawcy.

Pan senator Cieślak.

Senator Jerzy Cieślak:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Mam pytanie do pana senatora Adamskiego jako sprawozdawcy. Rozumiem, że apel, który pan senator wygłosił przed chwilą, o niewnoszenie nowych wniosków, nie dotyczy tekstu nam przedłożonego i że możemy wносить zmiany do tego tekstu i dyskutować nad nim według naszej woli?

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję.

Czy pan senator Adamski chciałby od razu odpowiedzieć na to pytanie?

(Senator Jerzy Adamski: Tak.)

Bardzo proszę.

Senator Jerzy Adamski:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Uważam, że powinniśmy zgłaszać poprawki dotyczące tej materii, którą w tej chwili się zajmujemy, i dyskutować nad nią. Jeśli chodzi o nowe artykuły, to poczekamy jeszcze kilka tygodni.

Marszałek Longin Pastusiak:

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby jeszcze zadać pytanie?

Pan senator Piesiewicz.

Senator Krzysztof Piesiewicz:

Chciałbym wyjaśnić, w kontekście ewentualnie złożonej przeze mnie poprawki, pewną kwestię dotyczącą komisji nazwanej Komisją Prawa i Praworządności. Może lepiej uściślić problematykę, którą by się zajmowała ta komisja. Bo z jednej strony mamy tutaj opis spraw z zakresu zainteresowania byłej Komisji Ustawodawczej, czyli zapis: „ogólna problematyka legislacyjna i jednolitości prawa, koordynacja prac ustawodawczych

(senator K. Piesiewicz)

Senatu”, a z drugiej strony mamy bardzo poszerzony zakres przedmiotowy zainteresowania tej komisji. I chciałbym, żeby w związku z ewentualną próbą poprawiania tego tekstu uściślił pan, co się przez to rozumie, co się w tym kryje. To może tyle.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Jerzy Adamski:

Panie Marszałku! Panie Senatorze!

Dziękuję za tę poprawkę. Myślę, że pan senator ją zgłosi. To po prostu zostało przepisane z zapisu dotyczącego poprzedniej komisji. Myślę, że Komisja Prawa i Praworządności czy też – według poprawki, która będzie zgłoszona, bo wiem, że będziemy jeszcze zgłaszać poprawki – Komisja Ustawodawstwa i Praworządności powinna zajmować się właśnie ustawodawstwem i praworządnością, a nie koordynowaniem prac ustawodawczych w Senacie. Już była, podczas kadencji w latach 1993–1997, komisja, która miała sześćset posiedzeń. I myślę, że nie działała ona w kierunku polepszenia prawa, tylko na zasadzie – nieładnie mówiąc – klepnięcia poszczególnych ustaw. I będę wdzięczny, Panie Senatorze, jeżeli pan taką poprawkę zgłosi.

Marszałek Longin Pastusiak:

Pan senator Janowski, bardzo proszę.

Senator Mieczysław Janowski:

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Panie Senatorze Sprawozdawco, mam pytanie. Czy użyte w treści tej uchwały, w art. 1 zmianie ósmej, słowa „do ustawy” są przeoczeniem, czy celowym zapisem? W moim przekonaniu powinno być: „do uchwały”, „załącznik do uchwały”.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję.

Pan senator Adamski.

Senator Jerzy Adamski:

Jest to błąd maszynowy. Będzie on poprawiony w następnym druku.

Marszałek Longin Pastusiak:

Tak. Dziękuję.

Pan senator Wielowieyski.

(Senator Andrzej Wielowieyski: Dziękuję bardzo, Panie Marszałku. Sprawa...)

Proszę włączyć mikrofon.

Senator Andrzej Wielowieyski:

Sprawa dotyczy Komisji Integracji Europejskiej i Spraw Zagranicznych. Mianowicie jest tu, Wysoka Izbo, problem jakby analogiczny do tego dotyczącego komisji ustawodawczej, która w zasadzie miała być odpowiedzialna za całą pracę. W tej chwili podejmujemy jednak decyzję, że nie nakładamy na nią zadania tej koordynacji. No, koordynacja jest na pewno w rękach Prezydium Senatu. Przy zapisie o Komisji Integracji Europejskiej i Spraw Zagranicznych – kolejność słów w nazwie komisji ma być zmieniona, jak nam sygnalizował pan przewodniczący komisji regulaminowej – również jest formuła mówiąca, że odpowiedzialność tej komisji obejmuje dostosowanie polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej. Otóż ja jestem gotów, po dyskusji z panem senatorem Adamskim, powiedzieć, przyjmując to, ale tylko w jednym wypadku: jeśli będzie pewność, że dla nas wszystkich jest jasne, iż przy dostosowywaniu do prawa europejskiego czegoś z zakresu ochrony środowiska będzie zajmować stanowisko Komisja Ochrony Środowiska. A jeżeli to będzie sprawa mleczarni, ale dotycząca prawa europejskiego, to taką sprawą zajmie się Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, itd. To może do nas spływać i nasi legislatorzy, razem z Komisją Integracji Europejskiej i Spraw Zagranicznych, mogą to ostatecznie sformułować. Ale niewątpliwie odpowiedzialność spoczywa na wszystkich komisjach, a nie tylko na Komisji Integracji Europejskiej i Spraw Zagranicznych. Nie my będziemy brali odpowiedzialność za szczegółowe uzgodnienia w różnych dziedzinach.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję.

Pan senator Adamski.

Senator Jerzy Adamski:

Panie Marszałku! Panie Senatorze!

W poprzedniej kadencji była Komisja Nadzwyczajna Legislacji Europejskiej. Ta komisja zajmowała się nowelizacją, przystosowaniem naszego prawa do prawa europejskiego. Dzisiaj w zasadzie my już zrobiliśmy to, co do nas należy, czyli dostosowaliśmy około pięćdziesięciu czterech, pięćdziesięciu sześciu ustaw do prawa europejskiego. Zostało jeszcze kilka ustaw i byłoby błędem, gdyby pan marszałek kierował wszystkie ustawy nowelizujące do Komisji Ustawodawstwa i Praworządności oraz do Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej. Pozostałe komisje,

(senator J. Adamski)

które są komisjami branżowymi, mają odpowiadać za sprawy merytoryczne. Jeżeli będą poprawki dotyczące strony prawnej, to wtedy pójdzie to do Komisji Ustawodawstwa i Praworządności, a jeśli będą one dotyczyły zewnętrznych stosunków państwa, to do Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję, Panie Senatorze, ale myślę, że uwaga pana senatora Wielowieyskiego jest w pełni uzasadniona i nic nie stoi na przeszkodzie, żeby w pewnych sytuacjach zwołać posiedzenia połączonych komisji.

(Głos z sali: Tak było.)

Proszę bardzo, kto z państwa senatorów chciałby jeszcze zadać pytanie panu senatorowi sprawozdawcy? Nie widzę zgłoszeń. Dziękuję bardzo.

Wobec tego przechodzimy do dyskusji.

Przypominam o wymogach regulaminowych dotyczących czasu przemawiania senatorów w dyskusji, o konieczności zapisywania się do głosu u senatora prowadzącego listę mówców, a przede wszystkim o obowiązku składania podpisanych wniosków o charakterze legislacyjnym do marszałka Senatu.

Mam w tej chwili dwa zgłoszenia do dyskusji. Udzielam głosu panu senatorowi Zbigniewowi Kruszewskiemu.

(Senator Zbigniew Kruszewski: Panie Marszałku, ja się nie zgłaszałem.)

Mógłbym więc zadać pytanie panu senatorowi sekretarzowi, skąd pańskie nazwisko wzięło się na liście mówców.

Wobec tego udzielam głosu panu senatorowi Jerzemu Suchańskiemu.

Senator Jerzy Suchański:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Pozwalam sobie wnieść cztery poprawki do art. 1 zmiany ósmej, dotyczącej załącznika do ustawy. Proponuję następujące poprawki.

W pkt 2, dotyczącym Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych, proponuję skreślić wyrazy „działalność przedsiębiorstw państwowych”.

Kolejna poprawka również dotyczy pktu 2, to jest Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych. Proponuję dodać na końcu wyrazy „geologia, górnictwo i energetyka”.

Trzecia poprawka dotyczy Komisji Ochrony Środowiska, to jest pkt 7. Proponuję skreślić wyrazy wcześniej już dodane do zakresu działania Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych, to jest wyrazy „geologia, górnictwo i energetyka”.

Czwarta, ostatnia już poprawka dotyczy Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury. Proponuję po wyrazach „przekształcenia własnościowe” dodać wyrazy „działalność przedsiębiorstw państwowych”. Są to poprawki uzgodnione z kolegami działającymi poprzednio w Komisji Gospodarki Narodowej. Dziękuję bardzo. Poprawki składałam na piśmie.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Udzielam teraz głosu panu senatorowi Jerzemu Cieślakowi i przypominam paniom i panom senatorom, że jeżeli chcą się zgłosić do dyskusji, to powinni podejść do stołu prezydialnego i zgłosić swoje nazwisko senatorowi sekretarzowi.

Senator Jerzy Cieślak:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

20 października odbyło się pierwsze posiedzenie powołanej przez Senat Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich. Dość późno dostaliśmy druki z wnioskami, nad którymi mieliśmy na tym posiedzeniu dyskutować i głosować. Dyskusja była bardzo interesująca, ale powiedziałbym, że z konieczności miała w pewnym sensie charakter spontaniczny i te głosowania przebiegały dosyć szybko. Po dokładnym zapoznaniu się z tekstem przyjętym przez komisję wraz z grupą senatorów doszliśmy do wniosku, że warto jednak wprowadzić pewne zmiany do tego tekstu.

Chcę zgłosić dwie zasadnicze poprawki i trzy, które mają charakter uzupełniający w stosunku do tych dwóch zasadniczych.

Poprawka pierwsza dotyczy art. 1 zmiany czwartej. Pkt 3 otrzymuje brzmienie: „Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej”. Chodzi o zmianę nazwy tej komisji. Otóż wydaje się, że ze względów porządkowych ma to sens, ponieważ polityka zagraniczna jest działaniem ciągłym, wieloletnim i znacznie szerszym niż działania tylko na rzecz integracji europejskiej. My mamy do rozpatrzenia w dosyć krótkich terminach około trzydziestu projektów ustaw dostosowujących nasze prawodawstwo, nasz system prawny do prawa Unii Europejskiej. Ale to jest działalność zamknięta w określonym czasie i nad tymi ustawami będziemy pracować z nadzieją, że Polska do Unii Europejskiej wejdzie w dniu 1 stycznia 2004 r., a więc w czasie trwania kadencji parlamentu. Dlatego wydaje się, że nazwanie tej komisji Komisją Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej jest zasadne.

Konsekwencją byłoby wprowadzenie zmiany kolejności zapisów w przedmiotowym zakresie działania komisji senackich. Czyli pkt 3 miałby brzmienie: „Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej”, a przedmiotowym zakresem działania

(senator J. Cieślak)

tej komisji byłyby: polityka zagraniczna państwa, kontakty międzynarodowe i międzynarodowe stosunki gospodarcze, integracja europejska, dostosowanie polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej.

Poprawka druga do art. 1 zmiany czwartej dotyczy pktu 9, który według mojej propozycji powinien otrzymać brzmienie: „Ustawodawstwa i Praworządności”. W wersji pierwotnej jest to Komisja Prawa i Praworządności. Otóż wydaje się, Panie i Panowie Senatorowie, że prawem zajmują się wszystkie komisje senackie, bo obydwie izby parlamentu są po to, żeby stanowić prawo. I jeżeli chcemy bardziej precyzyjnie określić zadania tej komisji, to ona jednak powinna się nazywać Komisją Ustawodawstwa i Praworządności.

Konsekwencją byłoby – co, jak zrozumiałem, jest zgodne z opinią pana senatora Piesiewicza, ale nie jestem tego pewien – wykreślenie w pkt 9 z przedmiotowego zakresu działania komisji senackich zapisu: „koordynacja prac ustawodawczych Senatu”. Inne organy są od koordynowania tych prac, nie można tworzyć superkomisji, a z tego zapisu wynikałoby, że jednak mamy do czynienia z superkomisją, która koordynuje prace komisji merytorycznych, czyli tych szczegółowo rozpatrujących poszczególne projekty aktów prawnych.

Pozwalam sobie złożyć na ręce pana marszałka, zgodnie z obowiązkiem, podpisane wnioski legislacyjne.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Bardzo proszę pana senatora Szafraniec o zabranie głosu.

Senator Jan Szafraniec:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Przedstawiony nam projekt przewiduje likwidację Komisji Rodziny i Polityki Społecznej. W uzasadnieniu czytamy, że fakt likwidacji jest spowodowany przyporządkowaniem komisji do działów administracji rządowej.

Przypomnę, że Komisja Rodziny i Polityki Społecznej została powołana na drugim posiedzeniu Senatu czwartej kadencji i wówczas jej powołanie uzasadniano wolą objęcia tej problematyki szczególną uwagą Senatu. Dlatego likwidacja tej komisji w chwili obecnej wydaje mi się działaniem niezrozumiałym i niepokojącym, przynajmniej z mojego punktu widzenia. Zdaję sobie sprawę z tego, że problematyką rodziny będzie się zajmowała Komisja Polityki Społecznej i Zdrowia, ale, jak wskazuje zawarty w projekcie ranking problemów, którymi będzie zajmowała się ta ko-

misja, sprawy rodziny nie będą priorytetem, ale raczej marginesem jej prac.

Dlatego zgłaszam poprawkę do projektu, aby zachować dotychczasową nazwę i kompetencje Komisji Rodziny i Polityki Społecznej. To oczywiście będzie również skutkowało zmianami nazw innych komisji. Trzeba byłoby to w jakiś sposób uzasadnić i podam tu krótkie uzasadnienie. Trzej ekonomiści amerykańscy w niezależnych od siebie badaniach z użyciem ścisłych metod badawczych stwierdzili, że rodzina jest najbardziej ekonomiczną jednostką gospodarczą i jest źródłem ludzkiego kapitału, który stanowi w istocie 80% ogólnego bogactwa narodowego. To wszystko, co miałem do powiedzenia przy zasygnalizowaniu tej poprawki. Dziękuję.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Bardzo proszę pana senatora Piesiewicza o zabranie głosu.

Senator Krzysztof Piesiewicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

W zasadzie problematyka dotycząca Komisji Prawa i Praworządności została już poruszona. Przez taki zapis rzeczywiście nie tylko konstruujemy super- czy też speckomisję. Ustanawiając takie prawo, możemy – że tak powiem – zamulić komisję, a to znaczy, że będzie ona niewydolna w tym zakresie, który ma do rozpatrywania. Chodzi o ogólną problematykę praw człowieka, gwarancje, przestrzeganie praw człowieka, przestrzeganie prawa, wymiar sprawiedliwości itd. A to jest ogromna problematyka, która prawdopodobnie w tej kadencji będzie w Senacie niejako bardzo silnie pulsowała, to jest problematyka wszystkich kodeksów, kodeksu pracy itd. To wszystko będzie w tej komisji.

Dlatego, żeby nie rozwódzić się i odrzucić to, co może być balastem, a w istocie dotyczy pracy całego Senatu... W pkt 9 jest napisane, że dotyczy to ogólnej problematyki legislacji, jednolitości prawa, koordynacji prac ustawodawczych, rozpatrywania ustaw uchwalonych przez Sejm. W istocie jest to koniec dla tej komisji, bo zgodnie z tym zapisem marszałek musiałby praktycznie wszystkie rozpatrywane przez Sejm ustawy kierować do tej komisji i jednocześnie do komisji branżowych, a często nawet do trzech albo dwóch komisji branżowych i jeszcze do komisji ustawodawczej. Określiśmy więc to w miarę ściśle. Jeżeli będzie jakaś problematyka, która będzie – tak to określe – ocierała się o zagadnienie prawidłowej legislacji, to marszałek zawsze może daną ustawę skierować do tej komisji, niezależnie od tego, jaki jest zapis.

Proponuję następującą poprawkę. W art. 1 w zmianie ósmej, dotyczącej załącznika, pkt 9

(senator K. Piesiewicz)

otrzymuje brzmienie: „Komisja Prawa i Praworządności – rozpatrywanie inicjatyw ustawodawczych Senatu, działalność i funkcjonowanie służb publicznych związanych z wymiarem sprawiedliwości, prawa i wolności obywatelskie i ich instytucjonalne gwarancje, przestrzeganie prawa, przestrzeganie praw człowieka i inne sprawy związane z wymiarem sprawiedliwości”. Proponuję taki zapis, który jest szeroki, a jednocześnie bardziej konkretny. Eliminuje to szaleństwo spływania wszystkich ustaw, lawiny ustaw, do tej komisji, co zamuliłoby w zasadzie jej pracę. Przy czym marszałek może skierować każdą ustawę do tej komisji.

I jeszcze jedna uwaga, związana z wystąpieniem pana senatora à propos nazwy tej komisji. Rzeczywiście trochę dziwna jest nazwa „Komisja Prawa i Praworządności”, bo w istocie cały Senat zajmuje się tą problematyką. Proszę państwa, zgłoszę wniosek, żeby po prostu wrócić do poprzedniej nazwy „Komisja Praw Człowieka i Praworządności”, bo taki jest zakres jej kompetencji. Jest to najprostsze rozwiązanie, a przy tym i konkretne.

Panie Marszałku, przepraszam bardzo, ale tę poprawkę jeszcze dostarczę, bo w tej chwili jest ona zapisywana na komputerze. To będzie osobna poprawka, à propos tytułu.

W związku z tym zgłaszam dwie poprawki – jedna dotyczy powrotu do poprzedniej nazwy, a druga, którą odczytałem, typizuje przedmiotowy zakres działania tej bardzo ważnej komisji. Dziękuję bardzo.

Marszałek Longin Pastusiak:

Tylko poproszę, Panie Senatorze, o zgłoszenie tego na piśmie.

(Senator Krzysztof Piesiewicz: Tak, jedną zgłaszam już teraz, a drugą zgłoszę za chwilę.)

Dziękuję bardzo.

Proszę pana senatora Mieczysława Janowskiego o zabranie głosu.

(Senator Teresa Liszcz: Czy można ad vocem?)

Ad vocem? Proszę bardzo. Można z miejsca, Pani Senator.

Senator Teresa Liszcz:

Przepraszam, to przyzwyczajenie sejmowe.

Ad vocem wypowiedzi pana senatora Piesiewicza.

(Senator Jerzy Adamski: Panie Marszałku, ja w sprawie formalnej.)

(Marszałek Longin Pastusiak: Teraz jest ad vocem.)

Zgadzam się z tym, że z właściwości tej komisji należałoby usunąć koordynację prac ustawodaw-

czych i rozpatrywanie wszystkich ustaw uchwalanych przez Sejm. Pan senator proponuje jednak wyłączyć ogólną problematykę legislacyjną i jednolitości prawa. Wydaje się, że to nie jest słuszny postulat, bo w regulaminie senackim, podobnie jak w sejmowym, jest między innymi przewidziana możliwość zwrócenia się do tej komisji przez marszałka Senatu czy prezydium w przypadku stwierdzenia sprzeczności w uchwalanych ustawach czy też w sprawie wstępnej oceny zgodności z konstytucją. Jeżeli zabierzemy z właściwości tej komisji to, co jest na samym początku zapisu, czyli ogólną problematykę legislacyjną i jednolitości prawa, to trzeba by zlikwidować także tamte procedury. Wydaje mi się, że to nie jest wskazane. Namawiałabym pana senatora Piesiewicza, żeby jednak nie proponował skreślenia tych pierwszych słów „ogólna problematyka legislacyjna i jednolitości prawa” i ograniczył się do propozycji skreślenia wyrazów „koordynacja prac ustawodawczych Senatu, rozpatrywanie ustaw uchwalanych przez Sejm”. Dziękuję.

(Senator Jerzy Adamski: Panie Marszałku, w kwestii formalnej.)

Marszałek Longin Pastusiak:

Tak, bardzo proszę w kwestii formalnej.

Senator Jerzy Adamski:

W Senacie nie ma formy ad vocem. Zgodnie z art. 48: „Poza porządkiem obrad lub w związku z debatą Marszałek Senatu udziela głosu jedynie dla zgłoszenia wniosku formalnego, repliki lub sprostowania błędnie zrozumianej lub nieściśle przytoczonej wypowiedzi...”.

Przepraszam, Pani Senator, ale myślę, że pan marszałek potraktuje pani głos jako głos w dyskusji.

Marszałek Longin Pastusiak:

Tak, oczywiście poza kolejnością, Pani Senator. Rzeczywiście zamierzałem właśnie przypomnieć, że nie ma ad vocem w Senacie, w naszej Izbie.

(Senator Teresa Liszcz: Szkoda.)

Jako następny... Przepraszam, Panowie Sekretarze, ale zabraliście mi listę mówców.

Pan senator Cieślak... Przepraszam bardzo, najpierw pan senator Janowski.

Senator Mieczysław Janowski:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Chciałbym zaproponować Wysokiej Izbie poprawkę do art. 1 zmiany ósmej, dotyczącej załącznika do uchwały Senatu. Dotyczy ona pktu 12, który określa zakres działań Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej.

(senator M. Janowski)

Parlament minionej kadencji przyjął bardzo ważną ustawę o zasadach wspierania rozwoju regionalnego. Rozwój regionalny jest szczególnie istotny w odniesieniu do samorządu województwa. Proponuję Wysokiej Izbie takie uzupełnienie, by pośród tematyki określającej zakres działania Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej znalazł się także rozwój regionalny.

Składam tę poprawkę na pańskie ręce, Panie Marszałku. Dziękuję.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Bardzo proszę o zabranie głosu pana senatora Cieślaka.

Panie Senatorze, przypominam, że zabiera pan głos po raz drugi i zgodnie z art. 46 ust. 2 regulaminu ma pan tylko pięć minut.

Senator Jerzy Cieślak:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Panie Marszałku, Wysoki Senacie, zmieszczę się w określonym czasie, jako że poprzednio nie wykorzystałem swoich dziesięciu minut. Zgodnie z regulaminem mogłem wygłosić replikę do wypowiedzi pana senatora Szafranca, ale nie chciałem psuć atmosfery na tej sali i w związku z tym po raz drugi zapisałem się do dyskusji.

Panie i Panowie Senatorowie!

W kadencji 1993–1997 funkcjonowała w Senacie Komisja Polityki Społecznej i Zdrowia, która zajmowała się dość dużym obszarem legislacji i bardzo dobrze sprawdzała się w sensie merytorycznym, dlatego że jednak szeroko pojęta ochrona zdrowia jest częścią polityki społecznej – i to bardzo istotną częścią polityki społecznej – władz ustawodawczych i wykonawczych państwa w stosunku do obywateli.

Pan senator Szafraniec podał inną argumentację za utrzymaniem tej komisji, która funkcjonowała w latach 1997–2001, a więc Komisji Rodziny i Polityki Społecznej.

Powiem najkrócej, jak można: wszystko, czym się zajmujemy w obydwu izbach parlamentu, ma charakter polityki rodzinnej, ponieważ każda decyzja podejmowana przez parlament w mniejszym lub większym stopniu dotyczy polskich rodzin. Eksponowanie rodziny w nazwach komisji jest, moim zdaniem, raczej elementem propagandowym, politycznym, a nie merytorycznym. Wobec tego mógłbym powiedzieć, że najlepszą polityką prorodzinną w Polsce byłoby dzisiaj zagwarantowanie pracy ojcu rodziny i dachu nad głową polskiej rodzinie. Wiemy, że ani jednego, ani drugiego nie będziemy w stanie wykonać w ciągu czterech lat. Nie widzę więc potrzeby, żeby taką

komisję tworzyć w strukturach Senatu. Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję panu senatorowi.

Bardzo proszę panią senator Krystynę Doktorowicz o zabranie głosu.

Senator Krystyna Doktorowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Pragnę złożyć poprawkę do załącznika do uchwały do pktu 4, który dotyczy Komisji Kultury i Środków Przekazu.

Proponowałabym dodać, być może na końcu, następujące sformułowanie: „polityka państwa w dziedzinie mediów audiowizualnych”. W tej komisji, Komisji Kultury i Środków Przekazu, przedmiotowy zakres działania związany jest przede wszystkim z kulturą, i to bardzo dobrze. Na końcu jest wpisana polityka informacyjna państwa, ale polityka informacyjna państwa to nie to samo co polityka państwa w dziedzinie mediów audiowizualnych. A czeka nas tu wielka zmiana związana z przystosowaniem całego sektora audiowizualnego do prawa unijnego. A także inna wielka zmiana, zmiana technologiczna związana z digitalizacją mediów elektronicznych. I pewnie to będzie przedmiotem działania zarówno komisji sejmowej, jak i senackiej. Ustawa o radiofonii i telewizji jest bardzo anachroniczna – wszyscy o tym wiemy – i tutaj są pewne zadania na tę kadencję.

Prosiłabym więc o wniesienie takiej poprawki. Dziękuję.

(Senator Jan Szafraniec: Czy można?)

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję bardzo, Pani Senator...

(Senator Jan Szafraniec: Ad vocem można? Do wypowiedzi pani senator.)

Proszę państwa, nie ma możliwości zabrania głosu ad vocem.

(Głos z sali: W Sejmie...)

W Sejmie tak, w Senacie nie.

Bardzo proszę pana senatora Podgórskiego o zabranie głosu.

Senator Bogdan Podgórski:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Chciałbym zgłosić poprawkę dotyczącą przedmiotowego zakresu działania Komisji Integracji Europejskiej i Spraw Zagranicznych.

Proponowałabym zapisanie tu również polityki informacyjnej państwa, ponieważ uważam, że prowadzona obecnie, do tej pory, polityka informacyjna państwa była zła. Jako przewodniczący Komisji Integracji Europejskiej w Małopolsce wy-

(senator B. Podgórski)

jeźdzałem wielokrotnie na południe Polski i rozmawiałem na temat integracji europejskiej. Wszyscy, z którymi rozmawiałem, twierdzili, że w informacjach dotyczących integracji był używany zbyt skomplikowany, zbyt trudny język. I twierdzą, że gdyby w tej chwili przeprowadzono referendum, ponad połowa przystępujących do referendum osób nie wiedziałaby za czym głosuje.

W związku z tym uważam, że działanie tej komisji w zakresie polityki informacyjnej państwa jest niezbędne. Dziękuję bardzo.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Czy ktoś jeszcze z państwa...

(Senator Sekretarz Jerzy Pieniążek: Jeszcze senator Adamski.)

Tak, poza senatorem Adamskim. Czy ktoś jeszcze, poza senatorem Adamskim, chciałby się zgłosić do dyskusji? Nie widzę chętnych.

Bardzo proszę, Panie Senatorze Adamski.

Senator Jerzy Adamski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Serdecznie dziękuję senatorom wnioskodawcom za złożenie poprawek. Myślę, że w większości są to poprawki zasadne. Komisja rozpatrzy to na swoim posiedzeniu.

Jednocześnie wnoszę, Panie Marszałku, aby Senat, zgodnie z art. 81 ust. 4 Regulaminu Senatu, wyznaczył Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich termin przygotowania dodatkowego sprawozdania i zobowiązał komisję do przygotowania tego sprawozdania jeszcze w dniu dzisiejszym, tak aby można było jeszcze w dniu dzisiejszym przystąpić do trzeciego czytania projektu uchwały. Dziękuję.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję.

Informuję, że lista mówców została wyczerpana. I na tym zamykam dyskusję.

Zgłoszono sześć poprawek do regulaminu. Przypomnę, że poprawki zgłosili państwo senatorowie: Jerzy Suchański, Jerzy Cieślak, Jan Szafaniec, Krzysztof Piesiewicz, Mieczysław Janowski i Krystyna Doktorowicz.

Ponieważ zgłoszone zostały poprawki i nowe wnioski, zgodnie z art. 81 ust. 3 Regulaminu Senatu, proszę Komisję Regulaminową i Spraw Senatorskich o ustosunkowanie się do tych wniosków i o przygotowanie, zgodnie z sugestią pana senatora Adamskiego, dodatkowego sprawozdania w sprawie projektu uchwały.

Przypominam ponadto, że pan senator Adamski zgłosił wniosek o wyznaczenie Komisji Regula-

minowej i Spraw Senatorskich terminu na przygotowanie dodatkowego sprawozdania na dzisiaj, tak abyśmy mogli, po przygotowaniu tego dodatkowego sprawozdania, przystąpić od razu do trzeciego czytania.

Jeżeli nie usłyszę głosów sprzeciwu, uznam, że Senat przyjął przedstawiony wniosek. Głosów sprzeciwu nie słyszę.

Stwierdzam że Senat przyjął wniosek senatora Jerzego Adamskiego, aby Komisja Regulaminowa i Spraw Senatorskich jeszcze dzisiaj przygotowała dodatkowe sprawozdanie, tak abyśmy również dzisiaj przeprowadzili trzecie czytanie projektu uchwały.

Czy są komunikaty? Tak.

Bardzo proszę pana senatora sekretarza.

Senator Sekretarz Krzysztof Borkowski:

Posiedzenie Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich rozpocznie się po upływie godziny od ogłoszenia przerwy w obradach, w sali nr 182. Dziękuję bardzo.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję. Ponieważ propozycji poprawek mamy sporo, konsultowałem się w tej sprawie i stwierdzam, że komisja potrzebuje co najmniej trzech godzin na przygotowanie dodatkowego sprawozdania.

Zarządzam więc przerwę w obradach do godziny 15.00 na posiedzenie Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich i przygotowanie dodatkowego sprawozdania w sprawie zmiany w Regulaminie Senatu.

(Przerwa w obradach od godziny 11 minut 46
do godziny 15 minut 00)

Marszałek Longin Pastusiak:

Proszę panie i panów senatorów o zajęcie miejsc.

Wznawiam obrady.

Proszę senatorów sekretarzy o zajęcie miejsc przy stole prezydyjnym.

Powracamy do rozpatrywania punktu trzeciego porządku obrad: drugie czytanie projektu uchwały w sprawie zmiany Regulaminu Senatu.

Mimo że pan senator Podgórski zgłosił swoją poprawkę już po zamknięciu dyskusji, w drodze wyjątku podjąłem decyzję o jej uznaniu i rozpatrzeniu przez komisję regulaminową Senatu.

Przypominam, że Senat po przeprowadzeniu drugiego czytania projektu uchwały przed przerwą w obradach skierował projekt uchwały do Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich i zobowiązał komisję do przygotowania je-

(marszałek L. Pastusiak)

szcze w dniu dzisiejszym dodatkowego sprawozdania.

Komisja na posiedzeniu, które odbyło się podczas przerwy w obradach, rozpatrzyła projekt uchwały oraz zgłoszone do niego poprawki i przygotowała dodatkowe sprawozdanie w tej sprawie.

Przypominam ponadto, że sprawozdanie zawarte jest w druku nr 4X.

Wobec przygotowania przez Komisję Regulaminową dodatkowego sprawozdania Senat może obecnie przystąpić do trzeciego czytania projektu uchwały.

Przystępujemy zatem do trzeciego czytania projektu uchwały w sprawie zmiany Regulaminu Senatu.

Przypominam, że zgodnie z art. 82 ust. 1 Regulaminu Senatu trzecie czytanie projektu uchwały obejmuje przedstawienie Senatowi dodatkowego sprawozdania komisji o projekcie uchwały oraz głosowanie.

Proszę sprawozdawcę Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich, pana senatora Tadeusza Rzemykowskiego, o zabranie głosu i przedstawienie dodatkowego sprawozdania komisji.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Tadeusz Rzemykowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Podczas przerwy w obradach odbyło się trzecie posiedzenie Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich. Sprawozdanie z tego posiedzenia zawarte jest w druku nr 4X, jak już wspomniał pan marszałek.

Komisja rekomenduje Wysokiej Izbie przyjęcie poprawek: pierwszej, czwartej, piątej, szóstej, siódmej, ósmej, jedenastej, trzynastej, czternastej, piętnastej i szesnastej wraz z jednolitym projektem uchwały zawartym w druku nr 4S.

Krótkie uzasadnienie do poszczególnych poprawek.

Poprawki pierwsza, ósma i dziewiąta dotyczą nazwy i zakresu działania Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej. Jednogłośnie przyjęliśmy nazwę komisji określoną w poprawce pierwszej i zakres działania proponowany przez senatora Jerzego Cieślaka w poprawce ósmej.

Po dłuższej dyskusji odrzuciliśmy stosunkiem głosów 10:5 poprawkę dziewiątą, proponowaną przez senatora Bogdana Podgórskiego, która dotyczyła polityki informacyjnej państwa w zakresie integracji europejskiej.

Poprawki druga i dwunasta, zgłoszone przez senatora Jana Szafranca, dotyczące nazwy Komisji Rodziny, Polityki Społecznej i Zdrowia, zostały odrzucone przez komisję stosunkiem głosów 12:1. Uznaliśmy, że określenie polityka społeczna

zawiera w sobie zagadnienia związane z problematyką rodzinną.

Poprawki: trzecia, czwarta, piąta i trzynasta, dotyczyły nazwy Komisji Prawa i Praworządności oraz zakresu jej działania. Stosunkiem głosów 13:2 nie zaakceptowaliśmy propozycji senatora Krzysztofa Piesiewicza związanej z pozostawieniem w Senacie piątej kadencji dotychczas działającej Komisji Praw Człowieka i Praworządności.

(Senator Krzysztof Piesiewicz: Ja inaczej proponowałem.)

Uzyskał poparcie wnioszek senatora Jerzego Cieślaka – 14 senatorów było za, a 2 przeciw – by zaproponowana przez nas wcześniej nazwa Komisja Prawa i Praworządności została zamieniona na nazwę Komisja Ustawodawstwa i Praworządności. Dodam, że zakres działania tej komisji zaproponowany przez senatora Krzysztofa Piesiewicza w poprawce czternastej został przyjęty – 11 głosów było za, nie było głosów przeciw.

Uzyskały też znaczące poparcie poprawki: szósta, siódma, jedenasta i szesnasta, senatora Jerzego Suchańskiego, dotyczące przesunięć między Komisją Gospodarki i Finansów Publicznych a Komisją Skarbu Państwa i Infrastruktury oraz Komisją Ochrony Środowiska a Komisją Gospodarki i Finansów Publicznych niektórych zakresów działania.

Poprawka dziesiąta, senator Krystyny Doktorowicz, dotycząca rozszerzenia zadań Komisji Kultury i Środków Przekazu o politykę państwa w dziedzinie mediów audiowizualnych, została odrzucona przez komisję stosunkiem głosów 14:0.

Chcę powiedzieć, że w obradach komisji brało udział szesnastu senatorów, a więc wszyscy. Brak kilku głosów oznacza, że część osób się wstrzymała. Ja mówię tylko o głosach „za” i „przeciw”.

Za bardzo ważne uznaliśmy zapisanie w zakresie działania Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej zagadnień związanych z rozwojem regionalnym, o co wnosił w poprawce piętnastej senator Mieczysław Janowski, do niedawna przewodniczący tej komisji. Za tą poprawką głosowali wszyscy członkowie komisji, a więc szesnastu senatorów. Na marginesie dodam, że podczas obrad komisji była propozycja, by słowa „rozwój regionalny” zamienić na słowa „polityka regionalna”, ale ostatecznie zdecydowaliśmy, że chodzi nam o rozwój, a nie o politykę.

I informacja dodatkowa. Ponieważ jest to jedno z pierwszych posiedzeń Senatu, a w zasadzie pierwsze, w posiedzeniu komisji nie wzięli udziału senatorowie wnioskodawcy, niebędący członkami naszej komisji. Ograniczyło to zarówno zakres dyskusji, jak i możliwość wniesienia autopoprawki. Informuję panie i panów senatorów, że zgodnie z art. 60 ust. 1 Regulaminu Senatu w posiedzeniach komisji mogą uczestniczyć senatorowie

(senator T. Rzemykowski)

niebędący jej członkami. Mogą oni zabierać głos w dyskusji i składać wnioski, bez prawa udziału w głosowaniach. Bardzo serdecznie zapraszam do korzystania z tego przepisu. Dziękuję bardzo, Panie Marszałku. (Oklaski)

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze. Może pan zostanie przy mównicy. Jeżeli będą pytania do pana, to bardzo proszę, aby od razu się pan do nich ustosunkował.

Zgodnie z art. 82 ust. 3 Regulaminu Senatu, pragnę zapytać, czy ktoś z państwa senatorów chciałby zgłosić z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do pana senatora sprawozdawcy. Nie widzę zgłoszeń.

(Senator Robert Smoktunowicz: Czy mogę, Panie Marszałku?)

A jest pytanie.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Robert Smoktunowicz:

Panie Marszałku, ja mam pytanie, które być może wynika z mojej niewiedzy. Komisja z punktu drugiego i trzynastego... Właściwie są to komisje makro gospodarcze, związane z finansami, z budżetem. Która z tych komisji ma zajmować się takimi sprawami jak mała i średnia przedsiębiorczość i wszystko, co jest z tym związane? Ja nie mogę odnaleźć tych zagadnień w żadnej z komisji gospodarczych. Być może jest to kwestia terminologii. Dziękuję bardzo.

Senator Tadeusz Rzemykowski:

Te zagadnienia będą leżały w zakresie polityki gospodarczej państwa, a więc Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych.

(Senator Robert Smoktunowicz: Dziękuję bardzo.)

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję. Czy są jeszcze inne pytania? Nie widzę chętnych.

Dziękuję bardzo panu senatorowi sprawozdawcy.

Zgodnie z art. 82 ust. 1 pkt 2 Regulaminu Senatu przystępujemy do głosowania nad projektem uchwały w sprawie zmiany Regulaminu Senatu.

Przypominam, że w trakcie drugiego czytania projektu uchwały senatorowie przedstawili wnioski o wprowadzenie poprawek do projektu uchwały.

Komisja Regulaminowa i Spraw Senatorskich poparła niektóre ze zgłoszonych wniosków i wnosi o ich przyjęcie razem z projektem uchwały przedstawionym w druku nr 4S.

Informuję, że za chwilę przeprowadzimy kolejne głosowania nad przedstawionymi przez senatorów wnioskami o wprowadzenie poprawek do projektu uchwały.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionymi przez senatorów wnioskodawców wnioskami.

Zanim przystąpimy do głosowania, chciałbym zwrócić uwagę, że poprawki pierwszą i ósmą należy przegłosować łącznie. Są to poprawki senatora Jerzego Cieślaka, które zyskały poparcie komisji. W art. 1 w pkt 4 pkt 3 otrzymuje brzmienie: „Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej”. W art. 1 w pkt 8 pkt 3 otrzymuje następujące brzmienie: „Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej – polityka zagraniczna państwa, kontakty międzyparlamentarne i międzynarodowe stosunki gospodarcze, integracja europejska, dostosowanie polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej”. Poprawki pierwsza i ósma zmierzają do utrzymania dotychczasowej nazwy „Komisja Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej” zamiast proponowanej w projekcie uchwały nazwy „Komisja Integracji Europejskiej i Spraw Zagranicznych”. Wyjaśniam istotę tej poprawki tak gwooli przypomnienia.

Proszę państwa senatorów o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników.

Na 96 obecnych senatorów 95 głosowało za, nikt nie był przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 2)**

Poprawki drugą i dwunastą należy przegłosować łącznie. Są to poprawki zgłoszone przez pana senatora Szafranca. Nie zyskały one poparcia komisji. W art. 1 w pkt 4 pkt 8 otrzymuje brzmienie: „Rodziny, Polityki Społecznej i Zdrowia”. W art. 1 pkt 8, w pkt 8 wyrazy „Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia” zastępuje się wyrazami „Komisji Rodziny, Polityki Społecznej i Zdrowia”. Obie te poprawki, druga i dwunasta, zmieniają nazwę jednej z komisji – z Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia na Komisję Rodziny, Polityki Społecznej i Zdrowia.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników.

Na 97 obecnych senatorów 16 głosowało za, 78 – przeciw, 3 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 3)**

(marszałek L. Pastusiak)

Stwierdzam, że poprawki zostały odrzucone.

Przed przystąpieniem do głosowania nad następną poprawką chciałbym przypomnieć, że przyjęcie poprawki trzeciej wykluczy głosowanie nad poprawkami czwartą, piątą i trzynastą.

Poprawka trzecia: w art. 1 w pkt 4, w pkt 6 oraz w pkt 8 wyrazy „Prawa i Praworządności” zastępuje się wyrazami „Praw Człowieka i Praworządności”. Jest to poprawka zgłoszona przez pana senatora Piesiewicza, nie została ona poparta przez komisję. Przypominam, że poprawka trzecia zmienia nazwę jednej z komisji – z Komisji Prawa i Praworządności na Komisję Praw Człowieka i Praworządności.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Na 98 obecnych senatorów 14 głosowało za, 77 – przeciw, 7 wstrzymało się od głosu.

(Głosowanie nr 4)

Stwierdzam, że Senat odrzucił tę poprawkę.

Jeżeli chodzi o następne głosowanie, nad poprawkami czwartą, piątą i trzynastą, to możliwe ono jest tylko w wypadku odrzucenia poprawki trzeciej...

(Senator Sekretarz Jerzy Pieniążek: Odrzucona, czyli głosujemy.)

Tak. Są to poprawki senatora Cieślaka, poparte przez komisję. W art. 1 w pkt 4 pkt 9 otrzymuje brzmienie: „Ustawodawstwa i Praworządności”. W art. 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie: w art. 72 w ust. 1 i w art. 79 w ust. 1 wyrazy „Komisji Ustawodawczej” zastępuje się wyrazami „Komisji Ustawodawstwa i Praworządności”. W art. 1 pkt 8 w pkt 9 wyrazy „Komisji Prawa i Praworządności” zastępuje się wyrazami „Komisji Ustawodawstwa i Praworządności”. Przypominę, że poprawki czwartą, piątą i trzynastą zmieniają nazwę jednej z komisji – z Komisji Prawa i Praworządności na Komisję Ustawodawstwa i Praworządności.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników.

Na 98 obecnych senatorów 92 głosowało za, 1 – przeciw, 5 wstrzymało się od głosu.

(Głosowanie nr 5)

Stwierdzam, że Senat przyjął te poprawki.

Zanim przystąpimy do następnego głosowania, chciałbym powiedzieć, że poprawki szósta i szesnasta należy przegłosować łącznie. Są to poprawki pana senatora Suchańskiego, poparte przez komisję. W art. 1 pkt 8 w pkt 2 skreśla się wyrazy „działalność przedsiębiorstw państwowych”. W art. 1 pkt 8 w pkt 13 po wyrazach „przekształcenia własnościowe” dodaje się wyrazy „działalność przedsiębiorstw państwowych”. Przypominę, że poprawki szósta i szesnasta przenoszą sprawy związane z działalnością przedsiębiorstw państwowych z zakresu działania Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych do zakresu działania Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki...

(Sygnał telefonu komórkowego)

Ktoś z państwa zapomniał wyłączyć telefon komórkowy. Przypominam o obowiązku włączania telefonów komórkowych na sali Senatu. Dziękuję.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Na 98 obecnych senatorów 94 głosowało za, nikt nie był przeciw, 4 wstrzymało się od głosu.

(Głosowanie nr 6)

Stwierdzam, że Senat przyjął te poprawki.

Poprawki siódmą i jedenastą należy przegłosować łącznie. Są to poprawki pana senatora Suchańskiego, poparte przez komisję. W art. 1 w pkt 8, w pkt 2 po wyrazie „turystyka” dodaje się wyrazy „geologia, górnictwo i energetyka”. W art. 1 w pkt 8, w pkt 7 skreśla się wyrazy „geologia, górnictwo i energetyka”. Chciałbym państwu przypomnieć, że istotą poprawek siódmej i jedenastej jest przeniesienie spraw związanych z geologią, górnictwem i energetyką z zakresu działania Komisji Ochrony Środowiska do zakresu działania Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Na 95 obecnych senatorów 89 głosowało za, 1 – przeciw, 5 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 7)**

Stwierdzam, że poprawki zostały przez Senat przyjęte.

Poprawka ósma została przegłosowana wraz z poprawką pierwszą.

Poprawka dziewiąta, senatora Podgórskiego, nie zyskała poparcia Komisji Regulaminowej

(marszałek L. Pastusiak)

i Spraw Senatorskich. W art. 1 w pktcie 8, w pktcie 3 po wyrazach „Unii Europejskiej” dodaje się wyrazy „polityka informacyjna państwa w zakresie integracji europejskiej”. Dla wyjaśnienia powiem, że poprawka dziewiąta dodaje do zakresu działania Komisji Integracji Europejskiej i Spraw Zagranicznych sprawy związane z polityką informacyjną państwa w zakresie integracji europejskiej.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Na 97 obecnych senatorów 15 głosowało za, 67 – przeciw, 15 wstrzymało się od głosu.

(Głosowanie nr 8)

Stwierdzam, że Wysoka Izba odrzuciła poprawkę.

Poprawka dziesiąta, zgłoszona przez panią senator Doktorowicz. W art. 1 w pktcie 8, w pktcie 4 po wyrazie „państwa” dodaje się wyrazy „polityka państwa w dziedzinie mediów audiowizualnych”. Komisja nie poparła tej poprawki. Istotą poprawki dziesiątej jest to, że dodaje ona do zakresu działania Komisji Kultury i Środków Przekazu sprawy związane z polityką państwa w dziedzinie mediów audiowizualnych.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Na 95 obecnych senatorów 9 głosowało za, 66 – przeciw, 20 wstrzymało się od głosu.

(Głosowanie nr 9)

Stwierdzam, że Wysoka Izba odrzuciła poprawkę.

Poprawka jedenasta została przegłosowana łącznie z poprawką siódmą.

Również poprawka dwunasta została już przegłosowana, łącznie z poprawką drugą.

Poprawka trzynasta także została przegłosowana, łącznie z poprawkami czwartą i piątą.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką czternastą, zgłoszoną przez pana senatora Piesiewicza. Poprawka zyskała poparcie komisji. W art. 1 w pktcie 8, w pktcie 9 zakres działania komisji otrzymuje następujące brzmienie „rozpatrywanie inicjatyw ustawodawczych Senatu, działalność i funkcjonowanie służb publicznych związanych z wymiarem sprawiedliwości, prawa i wolno-

ści obywatelskie i ich instytucjonalne gwarancje, przestrzeganie prawa, przestrzeganie praw człowieka, inne sprawy związane z wymiarem sprawiedliwości”. Wyjaśniam, że istotą tej poprawki jest to, iż eliminuje ona z zakresu działania Komisji Prawa i Praworządności sprawy związane z ogólną problematyką legislacyjną i jednolitości prawa, koordynację prac ustawodawczych Senatu oraz rozpatrywanie ustaw uchwalonych przez Sejm.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa senatorów jest za, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Na 96 obecnych senatorów 94 głosowało za, 1 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu.

(Głosowanie nr 10)

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawkę.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką piętnastą, zgłoszoną przez pana senatora Janowskiego. Poprawka ta zyskała poparcie Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich. W art. 1 w pktcie 8, w pktcie 12 po wyrazach „struktur samorządu terytorialnego” dodaje się wyrazy „rozwoj regionalny”. Istotą tej poprawki jest to, że dodaje ona do zakresu działania Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej sprawy związane z rozwojem regionalnym.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa senatorów jest za, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Na 97 obecnych senatorów 94 głosowało za, 1 – przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu, 2 nie głosowało. **(Głosowanie nr 11)**

Stwierdzam, że Wysoka Izba przyjęła poprawkę.

Poprawka szesnasta została przegłosowana łącznie z poprawką szóstą.

Informuję Wysoką Izbę, że wszystkie przedstawione poprawki zostały już przegłosowane.

Przed przystąpieniem do głosowania za przyjęciem projektu uchwały w całości pragnę poinformować, że w związku z przyjętymi poprawkami Biuro Legislacyjne skoryguje w niezbędnym zakresie numerację oraz kolejność przepisów tej uchwały.

Przystępujemy do głosowania za przyjęciem projektu uchwały w sprawie zmiany Regulaminu Senatu w całości, ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

(marszałek L. Pastusiak)

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem przedstawionego projektu, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwko, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 96 obecnych senatorów 88 głosowało za, nikt nie był przeciw, 8 wstrzymało się od głosu, wszyscy głosowali. (**Głosowanie nr 12**)

Stwierdzam, że Wysoka Izba podjęła uchwałę w sprawie zmiany Regulaminu Senatu.

W przyszłości trzeba będzie to zmniejszyć, bo mi przeszkadza w odczytaniu wyników...

Panie i Panowie Senatorowie...

(Senator Sekretarz Jerzy Pieniążek: Tu, na lewo...)

Słucham?

(Senator Sekretarz Jerzy Pieniążek: Na lewo też można patrzeć.)

Tak, ale ja wolę patrzeć na prawo. Chociaż jestem lewicowcem, wolę patrzeć na prawo. (*Okłaski*) (*Rozmowy na sali*)

Może dlatego, że jestem po prostu leworęczny. W związku z tym lewicowcem jestem od urodzenia.

Panie i Panowie Senatorowie! Chciałbym poinformować, że za chwilę zostanie zarządzone przerwa w obradach w celu umożliwienia zgłaszania kandydatów na wicemarszałków Senatu.

Wnioski zawierające zgłoszenie kandydata na wicemarszałka Senatu państwo senatorowie mogą jeszcze składać w sekretariacie marszałka Senatu w pokoju nr 188. Wniosek powinien być podpisany w czytelny sposób przez co najmniej dziesięciu senatorów. Do wniosku powinien być załączony życiorys kandydata.

Proszę teraz o odczytanie komunikatów.

Senator Sekretarz Krzysztof Borkowski:

Uprzejmie informujemy, że karty zgłoszeń do komisji stałych są wyłożone na stołach przed salą obrad plenarnych Senatu. Prosimy panie i panów senatorów o zapisywanie się do komisji. Wypełnione karty zgłoszeń prosimy składać w dniu dzisiejszym, do zakończenia obrad Senatu, na ręce pracowników Biura Prac Senackich siedzących przed salą, oraz w dniu jutrzejszym, od godziny 8.30 do godziny 12.00, w pokoju nr 253. Dziękuję.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję.

Zarządzam półgodziną przerwę, no, może trzydziestopięciominutową, do godziny 16.15.

(Przerwa w obradach od godziny 15 minut 39
do godziny 16 minut 18)

Marszałek Longin Pastusiak:

Proszę państwa o zajęcie miejsc. Proszę również państwa senatorów sekretarzy o zajęcie miejsc przy stole prezydyalnym.

Wznawiam obrady.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu czwartego porządku obrad: wybór wicemarszałków Senatu.

Informuję, że na stanowiska wicemarszałków Senatu zostały zgłoszone następujące kandydatury: pani senator Jolanty Danielak, pana senatora Ryszarda Jarzembowskiego i pana senatora Kazimierza Kutza.

Proszę teraz przedstawiciela wnioskodawców, pana senatora Zbyszka Piwońskiego, o przedstawienie kandydatury pani senator Jolanty Danielak.

Senator Zbyszko Piwoński:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Mam przyjemność w imieniu grupy senatorów zarekomendować Wysokiej Izbie na stanowisko wicemarszałka Senatu panią senator Jolantę Danielak.

Pani Jolanta Danielak już po raz drugi wypełnia mandat senatora. W minionej kadencji, zgodnie ze swoimi zainteresowaniami i doświadczeniem zawodowym, uczestniczyła w pracach Komisji Praw Człowieka i Praworządności oraz Komisji Rodziny i Polityki Społecznej, a ponadto – co chcę specjalnie podkreślić – pełniła obowiązki sekretarza Senatu.

Studia z zakresu psychologii ukończyła na Uniwersytecie imienia Adama Mickiewicza w Poznaniu, zaś specjalistyczne wykształcenie oficera Policji uzyskała w Akademii Spraw Wewnętrznych w Warszawie. Pracę zawodową rozpoczęła w 1978 r. w Ośrodku Przystosowania Społecznego w Czersku, województwo kujawsko-pomorskie. Następnie, już po roku, rozpoczęła pracę w Zielonej Górze, w Poradni Zdrowia Psychicznego Zarządu Zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Od roku 1991 pracuje w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Zielonej Górze, zajmując się problemami przestępczości nieletnich i przeciwdziałaniem patologiom społecznym. Jednocześnie przez siedemnaście lat pełni obowiązki biegłego sądowego z zakresu psychologii klinicznej.

Pracując zawodowo pani senator Jolanta Danielak zawsze aktywnie uczestniczyła – i nadal to czyni – w życiu publicznym środowiska, pochyłając się niejednokrotnie nad biedą i kłopotami młodych ludzi. Jest między innymi współzałożycielem Fundacji „Nasz Dom”, która postawiła so-

(senator Z. Piwoński)

bie za cel uzyskanie mieszkań dla usamodzielniających się wychowanków pogotowia opiekuńczego. Od wielu lat była radną Rady Miejskiej w Zielonej Górze, a w ostatniej kadencji jej przewodniczącą, co stanowi bardzo przydatne doświadczenie do sprawowania proponowanej dzisiaj funkcji.

Wszystko zatem, co przytoczyłem, w pełni uzasadnia nasz wniosek i gwarantuje nam, że pani senator Jolanta Danielak jest dobrym kandydatem i, jak jestem przekonany, doskonale wywiąże się ze swojej nowej funkcji.

Panie i Panowie Senatorowie! Pochodzę z tego samego okręgu wyborczego, co pani senator Jolanta Danielak, stąd mam okazję do obserwacji jej dorobku nie tylko tu, ale i we własnym środowisku. Dlatego, rekomendując przedłożony przez grupę senatorów wniosek, bardzo proszę Wysoką Izbę o wybór pani senator Jolanty Danielak na naszego wicemarszałka. Dziękuję.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Proszę teraz przedstawiciela wnioskodawców senatora Ryszarda Sławińskiego o przedstawienie zgłoszonej kandydatury senatora Ryszarda Jarzembowskiego.

Senator Ryszard Sławiński:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Mam honor i wielki zaszczyt zarekomendować kandydaturę pana senatora Ryszarda Jarzembowskiego na wicemarszałka Senatu Rzeczypospolitej.

Ryszard Jarzembowski jest senatorem z województwa kujawsko-pomorskiego. Jest senatorem drugiej, trzeciej, czwartej i piątej kadencji Senatu Rzeczypospolitej.

Senator Jarzembowski urodził się w 1945 r. w miejscowości Wedel w Niemczech, dokąd rodzice zostali deportowani przez hitlerowców do niewolniczej pracy. Uzyskał maturę w Technikum Łączności w Warszawie, specjalizując się w teletransmisji. Ukończył studia dziennikarskie na Uniwersytecie Warszawskim, jest magistrem dziennikarstwa. Ukończył też długoterminowe seminarium w warszawskim Centrum Podyplomowego Kształcenia Pracowników Administracji Państwowej.

Pracę zawodową rozpoczynał jako monter łączności. Przez osiem lat był redaktorem naczelnym pisma „Alchemik” we Włocławku. Przez dziewięć lat – reporterem Polskiego Radia, a w latach 1984–1991 – rzecznikiem prasowym wojewody włocławskiego. Od stycznia 1995 r. do października 1997 r. zajmował stanowisko w randze podse-

ktetarza stanu zastępcy kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych. Od 1990 r. do 2000 r. zasiadał w Radzie Miejskiej Włocławka; w latach 1994–1995 przewodniczył tej radzie.

Był inicjatorem i pierwszym prezesem Stowarzyszenia Urodzonych w Niewoli Niemieckiej. Należy do Stowarzyszenia Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej oraz do Włocławskiego Towarzystwa Naukowego. Jest autorem i współautorem kilku książek monograficznych.

Należał do Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej od 1966 r. do jej rozwiązania. W latach 1976–1979 był społecznym sekretarzem Komitetu Zakładowego PZPR we włocławskich „Azotach”. W 1981 r. działał w tak zwanych strukturach poziomych. Od 1990 r. należał do Socjaldemokracji Rzeczypospolitej Polskiej. Od 1991 r. jest członkiem Prezydium Rady Naczelnej SDRP. Jest też obecnie, jako jedyny senator, członkiem Zarządu Krajowego SLD, Sojuszu Lewicy Demokratycznej. Pełni funkcje przewodniczącego klubu senatorów Sojuszu Lewicy Demokratycznej i Unii Pracy.

Żonaty z Mirosławą; ma dwóch dorosłych synów, Jarosława i Macieja.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Sprawowanie przez dziesięć lat mandatu senatora dowodzi wielkiego zaufania wyborców do osoby Ryszarda Jarzembowskiego. Przez te wszystkie lata senator Jarzembowski prezentował niezłomność przekonań, wyróżniał się wieloma niebanalnymi stwierdzeniami, wielokrotnie prezentował nieprzeciętny temperament polityka. Uczciwy, prostolinijny, dynamiczny, konsekwentny – to cechy, które w pełni predystynują go do objęcia szaczonej i odpowiedzialnej funkcji w Senacie Rzeczypospolitej. Dlatego proszę o poparcie kandydatury senatora Ryszarda Jarzembowskiego na wicemarszałka Wysokiej Izby. Dziękuję bardzo.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję, Panie Senatorze.

A teraz proszę przedstawiciela wnioskodawców senatora Krzysztofa Piesiewicza o przedstawienie zgłoszonej kandydatury pana senatora Kazimierza Kutza.

Senator Krzysztof Piesiewicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Mam przyjemność i zaszczyt rekomendować senatora Kazimierza Kutza na stanowisko wicemarszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. Rekomenduję go w imieniu wnioskodawców i w imieniu Klubu Senatorskiego „Blok Senat 2001”.

Pan senator Kazimierz Kutz urodził się 16 lutego 1929 r. w Szopienicach koło Katowic w rodzinie kolejarza. Matka – Anastazja, ojciec – Franciszek,

(senator K. Piesiewicz)

który był uczestnikiem śląskich powstań. Urodził się więc w rodzinie patriotycznej.

Gimnazjum ukończył w Mysłowicach w 1949 r. i w tym samym roku podjął studia na Wydziale Reżyserii Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej i Filmowej w Łodzi. Ukończył te studia w 1954 r.

W 1959 r. zadebiutował filmem „Krzyż Walecznych”, filmem, który był wtedy szeroko omawiany i który rozpoczął bardzo długą i owocną karierę reżyserską pana senatora Kazimierza Kutza. Wyreżyserował ponad dwadzieścia filmów fabularnych, w tym sześć autorskich – był autorem ich scenariuszy. Były to filmy o miejscu urodzenia, o Śląsku, a konkretnie o Górnym Śląsku: „Sól ziemi czarnej”, „Perła w koronie”, „Paciorki jednego różańca” i ostatni, jeden z ostatnich „Śmierć jak kromka chleba” – film ważny, opisujący jakże dramatyczne wydarzenia i zbrodnicze zachowania władzy w tamtym okresie.

Wyreżyserował także wiele spektakli Teatru Telewizji: „Do piachu”, „Kartoteka rozrzucona”. Reżyserował bardzo wiele sztuk napisanych przez Tadeusza Różewicza. Ostatnio pracował także w teatrach: w Starym Teatrze w Krakowie, w Teatrze Narodowym w Warszawie, w którym właśnie reżyserował sztuki Tadeusza Różewicza „Kartoteka”, „Na czworakach”, „Spaghetti i miecz”.

Zajmuje się publicystyką, pisze o filmie i o problemach Śląska.

Za dokonania artystyczne otrzymał wiele nagród krajowych i zagranicznych. W 1997 r. uzyskał doktorat honoris causa Uniwersytetu Opolskiego. Należy do Stowarzyszenia Autorów ZAiKS.

Był senatorem czwartej kadencji z ramienia Unii Wolności. Pracował w Komisji Spraw Emigracji i Polaków za Granicą oraz w Komisji Nauki i Edukacji Narodowej.

Oprócz działalności twórczej pan senator Kutz wykazał się także umiejętnością dobrej organizacji jako organizator naszego życia publicznego, zbiorowego. Był dyrektorem ośrodka telewizji w Katowicach. Kierował Zespołem Filmowym „Silesia”. Był przewodniczącym Komisji Porozumiewawczej Środowisk Twórczych i Naukowych w 1981 r., co skończyło się jego izolowaniem, internowaniem w tym czasie trudnym politycznie i trudnym dla Polski.

Jest żonaty, żona Iwona, ma czworo dzieci: synów Gabriela i Tymoteusza oraz córki Wiktorię i Kamilę.

Szanowni Państwo, są zawodowi politycy i są ludzie, którzy mają poczucie uczestniczenia w życiu publicznym dla dobra wspólnego. Jak ich rozpoznać w naszym życiu zbiorowym? Jak ich scharakteryzować? Po czym można ich poznać? Jeżeli są twórcami – po efektach ich pracy. Tam można dostrzec ich wrażliwość, spojrzenie na nasze dole i niedole, sposób spojrzenia na historię, opowie-

dzenie się po stronie określonych wartości, opowiadanie o swoim miejscu urodzenia. To wszystko można rozpoznać w znanej wszystkim Polakom, kilku pokoleniom Polaków, twórczości Kazimierza Kutza: jego miłość do Śląska, jego miłość do Polski, jego wrażliwość, przenikliwość.

To dobrze, że tacy ludzie, z taką przeszłością i z takim widzeniem ojczyzny zasiadają w izbie wyższej parlamentu. I to dobrze, że pan senator Kutz zgodził się kandydować na stanowisko wicemarszałka. Mój klub z tego się cieszy. To dobra kandydatura.

Rekomenduję kandydaturę Kazimierza Kutza na stanowisko wicemarszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. Dziękuję bardzo.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Zgodnie z art. 31 Regulaminu Senatu przystępujemy do wyboru wicemarszałków Senatu.

Przypominam, że Senat, zgodnie z art. 7 ust. 1 Regulaminu Senatu, wybiera wicemarszałków w głosowaniu tajnym, podejmując uchwałę bezwzględną większością ważnie oddanych głosów.

Przystępujemy więc do głosowania tajnego w sprawie wyboru wicemarszałków Senatu.

Przypominam, że zgodnie z art. 53 ust. 7 Regulaminu Senatu głosowanie tajne odbywa się przy użyciu opieczętowanych kart do głosowania.

Za chwilę senatorowie sekretarze wręczą państwu senatorom opieczętowane karty do głosowania tajnego.

Chciałbym również poinformować państwa senatorów, że karta będzie głosem ważnym, jeżeli senator dokona wyboru co najwyżej trzech kandydatów, albo jeżeli postawi znak „x” w kratce „przeciwko” wszystkim kandydatom, albo jeśli senator postawi znak „x” w kratce „wstrzymuję się”. Głos oddany niezgodnie z tymi zasadami zostanie uznany za głos nieważny. Po wypełnieniu kart do głosowania tajnego państwo senatorowie w kolejności alfabetycznej będą wrzucać te karty do urny.

Następnie zostanie zarządzona przerwa w obradach, w trakcie której powołani do przeprowadzenia głosowania tajnego senatorowie sekretarze dokonają obliczenia głosów oraz sporządzą protokół głosowania tajnego.

Teraz poproszę senatorów sekretarzy o rozdanie kart do głosowania, a państwa senatorów o wypełnienie tych kart.

(Senator Jerzy Adamski: Panie Marszałku, w sprawie formalnej.)

Pan senator Adamski w kwestii formalnej.

Senator Jerzy Adamski:

Jeżeli ja bym chciał wstrzymać się od głosowania nad kandydaturą senatora Jarzembowskiego

(senator J. Adamski)

czy senator Danielak, a głosować nad kandydaturą senatora Kutza, to nie mogę?

(Głos z sali: Dokładnie tak.)

(Głos z sali: Możesz.)

Jak mogę?

(Rozmowy na sali)

Ale nie komentujcie, Panowie. Jest marszałek i marszałek ma odpowiedzieć. Nie komentujcie tego.

Marszałek Longin Pastusiak:

Panie Senatorze, jest chyba proste wyjście: zaznacza pan nazwiska tylko tych senatorów, na których pan głosuje, a...

Senator Jerzy Adamski:

Dziękuję, Panie Marszałku. To właśnie chciałem usłyszeć: że niepostawienie znaku „x” przy nazwisku jest równoznaczne z nieuczestnictwem w głosowaniu nad daną kandydaturą. Tak to mam rozumieć?

Marszałek Longin Pastusiak:

Tak należy to interpretować.

(Senator Jerzy Adamski: Dziękuję.)

(Głos z sali: A przeciw?)

(Rozmowy na sali)

Nasi specjaliści od interpretacji regulaminu twierdzą, że jakiś znak „x” musi być na tej karcie.

(Rozmowy na sali)

Czy wszyscy państwo senatorowie otrzymali karty do głosowania?

(Senator Zdzisław Jarmużek: Tak, ale...)

Brak karty do głosowania?

(Senator Zdzisław Jarmużek: W sprawie formalnej. Panie Marszałku...)

Ale w jakim trybie pan się zgłasza?

(Senator Zdzisław Jarmużek: W sprawie formalnej.)

A to bardzo proszę.

Senator Zdzisław Jarmużek:

Skąd ktoś, kto odczyta moją kartę, jeśli ja nie postawię krzyżyka przy jednym z nazwisk, będzie wiedział, czy ja jestem przeciw, czy się na przykład wstrzymałem od głosu?

(Głos z sali: To nie ma znaczenia.)

(Senator Teresa Liszcz: A dlaczego?)

Jak różnicuje?

(Rozmowy na sali)

Marszałek Longin Pastusiak:

Proszę państwa senatorów, otóż zapoznałem się z protokołem głosowania tajnego i stwierdzam,

że w protokole głosowania tajnego podaje się tylko, ilu senatorów głosowało za, ile oddano głosów ważnych, ile nieważnych. Nie podaje się, ilu jest wstrzymujących się, ile głosów przeciwnych. Nie ma takiej pozycji. Zastrzeżenie, które panowie senatorowie zgłaszali, nie znajduje w związku z tym odzwierciedlenia w protokole końcowym. Nie ma więc żadnego znaczenia to, czy mamy możliwość zaznaczenia na kartach do tajnego głosowania „za” i „przeciw”.

(Senator Grzegorz Matuszak: Ale każdego marszałka oddzielnie się wybiera.)

Oczywiście, logicznie rzecz biorąc, każdy z nas powinien mieć prawo zaznaczenia przy każdym kandydacie: „za”, „przeciw”, „wstrzymuję się”. I na przyszłość poprosiłbym, abyśmy odeszli od takiej skróconej karty do tajnego głosowania i mieli naturalną możliwość zapisania tych trzech opcji przy każdym nazwisku. Zgoda?

(Głosy z sali: Tak.)

Czy możemy wobec tego przystąpić do głosowania?

(Głosy z sali: Tak jest.)

Tak. Bardzo proszę.

Proszę wobec tego teraz panią senator sekretarz Alicję Stradomską o odczytanie kolejno nazwisk senatorów, zaś państwa senatorów, po wyczytaniu ich nazwisk, o wrzucenie kart do głosowania tajnego do urny stojącej na stole prezydyjnym.

Senator Sekretarz Alicja Stradomska:

Pan senator Jerzy Adamski

Pan senator Andrzej Anulewicz

Pan senator Franciszek Bachleda-Księdzularz

Pan senator Marek Balicki

Pan senator Janusz Bargiel

Pan senator Tadeusz Bartos

Pani senator Maria Berny

Pan senator Adam Biela

Pan senator Janusz Bielawski

Pan senator January Bień

Pan senator Franciszek Bobrowski

Pan senator Krzysztof Borkowski

Pan senator Władysław Bułka

Pani senator Czesława Christowa

Pan senator Andrzej Chronowski

Pan senator Jerzy Cieślak

Pan senator Zygmunt Cybulski

Pan senator Gerard Czaja

Pani senator Jolanta Danielak

Pani senator Krystyna Doktorowicz

Pan senator Kazimierz Drożdż

Pan senator Bernard Drzęźla

Pan senator Henryk Dzido

Pan senator Józef Dziemdziała

Pani senator Genowefa Ferenc

Pan senator Adam Gierek

(senator sekretarz A. Stradomska)

Pan senator Witold Gładkowski
Pan senator Zbigniew Gołabek
Pan senator Henryk Gołębiowski
Pani senator Genowefa Grabowska
Pan senator Adam Graczyński
Pan senator Sławomir Izdebski
Pan senator Andrzej Jaeschke
Pan senator Adam Jamróz
Pani senator Zdzisława Janowska
Pan senator Mieczysław Janowski
Pan senator Zdzisław Jarmużek
Pan senator Ryszard Jarzembowski
Pani senator Dorota Kempka
Pani senator Apolonia Klepacz
Pan senator Janusz Konieczny
Pani senator Aleksandra Koszada
Pan senator Marian Kozłowski
Pan senator Zbigniew Kruszewski
Pani senator Olga Krzyżanowska
Pan senator Zbigniew Kulak
Pani senator Anna Kurska
Pani senator Irena Kurzępa
Pan senator Kazimierz Kutz
Pan senator Grzegorz Lato
Pan senator Marian Lewicki
Pan senator Grzegorz Lipowski
Pani senator Teresa Liszcz
Pan senator Bogusław Litwiniec
Pan senator Janusz Lorenz
Pan senator Włodzimierz Łęcki
Pan senator Władysław Mańkut
Pan senator Jerzy Markowski
Pan senator Grzegorz Matuszak
Pan senator Bogusław Mąsior
Pan senator Mieczysław Mietła
Pan senator Stanisław Nicieja
Pan senator Grzegorz Niski
Pan senator Marian Noga
Pan senator Longin Pastusiak
Pan senator Kazimierz Pawełek
Pan senator Wojciech Pawłowski
Pan senator Jerzy Pieniążek
Pan senator Krzysztof Piesiewicz
Pan senator Wiesław Pietrzak
Pan senator Zbyszko Piwoński
Pan senator Sergiusz Plewa
Pan senator Bogdan Podgórski
Pan senator Lesław Podkański
Pani senator Jolanta Popiołek
Pan senator Zbigniew Religa
Pan senator Zbigniew Romaszewski
Pan senator Tadeusz Rzemikowski
Pani senator Wiesława Sadowska
Pani senator Janina Sagatowska
Pani senator Ewa Serocka
Pani senator Krystyna Sienkiewicz
Pani senator Dorota Simonides
Pan senator Ryszard Sławiński

Pan senator Robert Smoktunowicz
Pan senator Jerzy Smorawiński
Pan senator Andrzej Spychalski
Pani senator Grażyna Staniszevska
Pan senator Henryk Stokłosa
Pan senator Jerzy Suchański
Pan senator Jan Szafraniec
Pan senator Józef Sztorc
Pan senator Krzysztof Szydłowski
Pani senator Maria Szyszkowska
Pan senator Andrzej Wielowieyski
Pan senator Edmund Wittbrodt
Pan senator Tadeusz Wnuk
Pan senator Zbigniew Zychowicz
Pan senator Marian Żenkiewicz
Pani senator Alicja Stradomska

Marszałek Longin Pastusiak:

Czy wszyscy państwo senatorowie oddali głosy?

Dziękuję.

Teraz proszę senatorów sekretarzy o obliczenie głosów i sporządzenie protokołu głosowania tajnego.

Proszę o komunikaty.

Senator Sekretarz Jerzy Pieniążek:

Komunikat: zebranie Klubu Senatorskiego „Blok Senat 2001” odbędzie się dzisiaj po zakończeniu obrad Senatu, w sali nr 217. Dziękuję.

Marszałek Longin Pastusiak:

Zarządzam przerwę do godziny 17.15 na obliczenie głosów oraz sporządzenie protokołu.

(Przerwa w obradach od godziny 16 minut 53 do godziny 17 minut 18)

Marszałek Longin Pastusiak:

Proszę państwa senatorów o zajęcie miejsc. Wznawiam obrady.

Powracamy do rozpatrzenia punktu czwartego porządku obrad: wybór wicemarszałków Senatu.

Informuję, że powołani do przeprowadzenia głosowania tajnego senatorowie sekretarze skończyli obliczanie głosów i sporządzili protokół głosowania tajnego.

Ogłaszam wyniki głosowania w sprawie wyboru wicemarszałków Senatu.

Protokół głosowania tajnego z dnia 24 października 2001 r. w sprawie wyboru wicemarszałków Senatu Rzeczypospolitej Polskiej piątej kadencji.

Wyznaczeni przez marszałka Senatu do przeprowadzenia głosowania tajnego sekretarze, senator Krzysztof Borkowski, senator Jerzy Pie-

(marszałek L. Pastusiak)

niażek i senator Alicja Stradomska, stwierdzają, że w głosowaniu tajnym w sprawie wyboru wicemarszałków Senatu oddano głosów 96, w tym ważnych 96. Za kandydaturą senator Jolanty Danielak głosowało 84 senatorów. (Oklaski) Za kandydaturą senatora Ryszarda Jarzembowskiego głosowało 76 senatorów. (Oklaski) Za kandydaturą senatora Kazimierza Kutza głosowało 58 senatorów. (Oklaski)

Wobec wyników głosowania mam zaszczyt stwierdzić, że Senat podjął uchwałę następującej treści:

Uchwała Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 24 października 2001 r. w sprawie wyboru wicemarszałków Senatu. Senat Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie art. 110 ust. 1, w związku z art. 124 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, wybiera senatorów: Jolantę Danielak, Ryszarda Jarzembowskiego, Kazimierza Kutza, na wicemarszałków Senatu. (Oklaski) To był art. 1. Art. 2. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Chciałbym teraz prosić wicemarszałków o podejście do stołu prezydialnego, abym mógł wręczyć tekst uchwały i złożyć gratulacje. (Oklaski) (Rozmowy na sali)

Wysoka Izbo, informuję, że za chwilę zostanie zarządzona ostatnia w dniu dzisiejszym, ale konieczna przerwa w obradach naszej Izby, potrzebna, aby można było zwołać posiedzenie Konwentu Seniorów i Prezydium Senatu. Po przerwie w obradach przystąpimy do wyboru sekretarzy Senatu.

Zarządzam w tej sytuacji półgodzinną przerwę, do godziny 18.00.

Przepraszam, są jeszcze komunikaty.

Oczywiście to posiedzenie, tak jak każde posiedzenie prezydium, odbędzie się w gabinecie marszałka, to rozumie się samo przez się.

Senator Sekretarz Krzysztof Borkowski:

Uprzejmie informuję, iż pan marszałek Senatu zwołuje posiedzenie Konwentu Seniorów w dniu dzisiejszym, czyli 24 października, w gabinecie marszałka bezpośrednio po ogłoszeniu przerwy.

I jeszcze drugi komunikat. Posiedzenie Komisji Regulaminowej, Etyki i Spraw Senatorskich odbędzie się 25 października o godzinie 14.00 w sali nr 182. Dziękuję uprzejmie.

(Przerwa w obradach od godziny 17 minut 23 do godziny 18 minut 06)

Marszałek Longin Pastusiak:

Proszę państwa senatorów o zajęcie miejsc. Wznawiam obrady.

Widzę, że państwo senatorowie sekretarze są już na miejscu, więc nie będę ich zapraszał.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu piątego porządku obrad: wybór sekretarzy Senatu.

Przypominam, że Senat, zgodnie z art. 17 ust. 1 oraz art. 31 Regulaminu Senatu, wybiera ze swego grona od sześciu do ośmiu sekretarzy Senatu. Zgodnie z tradycją na sekretarzy Senatu wybiera się najmłodszych wiekiem senatorów.

Proponuję powierzenie funkcji sekretarzy Senatu następującym senatorom: senatorowi Januszowi Bargielowi, senator Krystynie Doktorowicz...

(Senator Zbigniew Romaszewski: Przepraszam, Panie Marszałku...)

Przepraszam bardzo, czy ktoś prosił o głos?

(Senator Zbigniew Romaszewski: Przepraszam, Panie Marszałku, chcemy, żeby przedstawiani wstawiali.)

Aha, dobrze. Uwaga pana senatora Romaszewskiego, abym poprosił wymienionych przeze mnie państwa senatorów o powstanie i zaprezentowanie się Wysokiej Izbie, jest słuszna.

A więc: panu senatorowi Januszowi Bargielowi, pani senator Krystynie Doktorowicz...

(Głosy z sali: Ooo!)

...panu senatorowi Zbigniewowi Gołąbkowi, panu senatorowi Sławomirowi Izdebskiemu, panu senatorowi Andrzejowi Jaeschke, panu senatorowi Marianowi Lewickiemu, pani senator Alicji Stradomskiej...

(Głosy z sali: Ooo!) (Wesołość na sali)

Prosiłbym panów senatorów o ograniczenie komentarzy i ewentualnie prywatne, a nie publiczne prawienie komplementów. W Stanach Zjednoczonych to grozi oskarżeniem o molestowanie seksualne i karą 5 milionów dolarów. (Wesołość na sali) (Oklaski)

I panu senatorowi Krzysztofowi Szydłowskiemu.

(Głosy z sali: Ooo!) (Wesołość na sali)

Widzę, że moje ostrzeżenia o karze nie odnoszą skutku.

Wysoka Izbo, przypominam, że zgodnie z art. 17 ust. 1 Regulaminu Senatu wybór sekretarzy odbywa się łącznie, chyba że Senat postanowi inaczej.

Jeżeli nie usłyszę głosu sprzeciwu, uznam, że Senat wyraził zgodę na przeprowadzenie łącznego głosowania nad wyborem sekretarzy Senatu. Nie słyszę sprzeciwu.

Wobec braku głosów sprzeciwu stwierdzam, że zostanie przeprowadzone łączne głosowanie nad wyborem sekretarzy Senatu.

Przystępujemy zatem do głosowania tajnego nad wyborem sekretarzy Senatu.

Przypominam, że zgodnie z art. 53 ust. 6 i 7 Regulaminu Senatu wybór sekretarzy zostanie przeprowadzony w głosowaniu tajnym przy użyciu opieczętowanych kart do głosowania.

(marszałek L. Pastusiak)

Za chwilę senatorowie sekretarze wręczą państwu senatorom opieczetowane karty do tajnego głosowania, na których znajdują się nazwiska kandydatów na stanowiska sekretarzy Senatu.

Informuję, że na karcie do głosowania tajnego należy postawić tylko jeden znak „x”. Karta do głosowania, na której postawiono więcej niż jeden znak „x” lub nie postawiono żadnego, zostanie uznana za głos nieważny. Po wypełnieniu kart do głosowania tajnego senatorowie w kolejności alfabetycznej będą wrzucać te karty do urny.

Następnie zostanie zarządzona przerwa – przepraszam, że się pomyliłem, bo poprzednio powiedziałem, że to ostatnia przerwa, a to była przedostatnia, gdyż będzie jeszcze jedna krótka przerwa w obradach – w trakcie której powołani do przeprowadzenia głosowania tajnego senatorowie sekretarze dokonają obliczenia głosów oraz sporządzą protokół głosowania tajnego.

Poproszę teraz państwa senatorów sekretarzy o rozdanie kart do tajnego głosowania, a państwa senatorów o wypełnienie tych kart.

Czy wszyscy państwo senatorowie otrzymali karty do głosowania tajnego?

Proszę panią senator sekretarz Alicję Stradomską o odczytywanie kolejno nazwisk senatorów, zaś państwa senatorów, po wyczytaniu ich nazwisk, proszę o wrzucanie do urny wypełnionych kart do głosowania tajnego.

**Senator Sekretarz
Alicja Stradomska:**

Senator Jerzy Adamski
Senator Andrzej Anulewicz
Senator Franciszek Bachleda-Księżdzularz
Senator Marek Balicki
Senator Janusz Bargieł
Senator Tadeusz Bartos
Senator Maria Berny
Senator Adam Biela
Senator Janusz Bielawski
Senator January Bień
Senator Franciszek Bobrowski
Senator Krzysztof Borkowski
Senator Władysław Bułka
Senator Czesława Christowa
Senator Andrzej Chronowski
Senator Jerzy Cieślak
Senator Zygmunt Cybulski
Senator Gerard Czaja
Senator Jolanta Danielak
Senator Krystyna Doktorowicz
Senator Kazimierz Drożdż
Senator Bernard Drzęźła
Senator Henryk Dzido
Senator Józef Dziemdziela
Senator Genowefa Ferenc

Senator Adam Gierek
Senator Witold Gładkowski
Senator Zbigniew Gołabek
Senator Henryk Gołębiowski
Senator Genowefa Grabowska
Senator Adam Graczyński
Senator Sławomir Izdebski
Senator Andrzej Jaeschke
Senator Adam Jamróż
Senator Zdzisława Janowska
Senator Mieczysław Janowski
Senator Zdzisław Jarmużek
Senator Ryszard Jarzembowski
Senator Dorota Kempka
Senator Apolonia Klepacz
Senator Janusz Konieczny
Senator Aleksandra Koszada
Senator Marian Kozłowski
Senator Zbigniew Kruszewski
Senator Olga Krzyżanowska
Senator Zbigniew Kulak
Senator Anna Kurska
Senator Irena Kurzępa
Senator Kazimierz Kutz
Senator Grzegorz Lato
Senator Marian Lewicki
Senator Grzegorz Lipowski
Senator Teresa Liszcz
Senator Bogusław Litwiniec
Senator Janusz Lorenz
Senator Włodzimierz Łęcki
Senator Władysław Mańkut
Senator Jerzy Markowski
Senator Grzegorz Matuszak
Senator Bogusław Mąsior
Senator Mieczysław Mietła
Senator Stanisław Nicieja
Senator Grzegorz Niski
Senator Marian Noga
Senator Longin Pastusiak
Senator Kazimierz Pawełek
Senator Wojciech Pawłowski
Senator Jerzy Pieniążek
Senator Krzysztof Piesiewicz
Senator Wiesław Pietrzak
Senator Zbyszko Piwoński
Senator Sergiusz Plewa
Senator Bogdan Podgórski
Senator Lesław Podkański
Senator Jolanta Popiołek
Senator Zbigniew Religa
Senator Zbigniew Romaszewski
Senator Tadeusz Rzemyskowski
Senator Wiesława Sadowska
Senator Janina Sagatowska
Senator Ewa Serocka
Senator Krystyna Sienkiewicz
Senator Dorota Simonides
Senator Ryszard Sławiński
Senator Robert Smoktunowicz

(senator sekretarz A. Stradomska)

Senator Jerzy Smorawiński
Senator Andrzej Spychalski
Senator Grażyna Staniszevska
Senator Henryk Stokłosa
Senator Jerzy Suchański
Senator Jan Szafraniec
Senator Józef Sztorc
Senator Krzysztof Szydłowski
Senator Maria Szyszkowska
Senator Andrzej Wielowieyski
Senator Edmund Wittbrodt
Senator Tadeusz Wnuk
Senator Zbigniew Zychowicz
Senator Marian Żenkiewicz
Senator Alicja Stradomska

Marszałek Longin Pastusiak:

Czy wszyscy państwo senatorowie oddali głosy? Dziękuję.

Proszę wobec tego senatorów sekretarzy o obliczenie wyników i sporządzenie protokołu głosowania tajnego.

Zarządzam dziesięciominutową przerwę, do godziny 18.35.

*(Przerwa w obradach od godziny 18 minut 23
do godziny 18 minut 35)*

Marszałek Longin Pastusiak:

Wznawiam obrady.

Powracamy do rozpatrzenia punktu piątego porządku obrad: wybór sekretarzy Senatu.

Informuję, że powołani do przeprowadzenia głosowania tajnego senatorowie sekretarze skończyli obliczanie głosów i sporządzili protokół głosowania tajnego.

Ogłaszam wyniki głosowania nad wyborem sekretarzy Senatu.

Protokół głosowania tajnego z 24 października 2001 r. w sprawie wyboru sekretarzy Senatu Rzeczypospolitej Polskiej piątej kadencji.

Wyznaczeni przez marszałka Senatu do przeprowadzenia głosowania tajnego sekretarze: senator Krzysztof Borkowski, senator Jerzy Pieniążek i senator Alicja Stradomska, stwierdzają, że w głosowaniu tajnym w sprawie wyboru sekretarzy Senatu oddano głosów 93, w tym głosów ważnych było również 93. Za głosowało 91 senatorów, nikt nie był przeciw, wstrzymało się od głosu 2 senatorów.

Wobec wyników głosowania mam zaszczyt stwierdzić, że Senat podjął uchwałę w sprawie wyboru sekretarzy Senatu. *(Oklaski)*

Proszę nowo wybranych senatorów sekretarzy o podejście do stołu prezydialnego, abym mógł wręczyć tekst uchwały i złożyć gratulacje. *(Oklaski)*

Informuję państwa senatorów, że porządek obrad pierwszego posiedzenia Senatu został wyczerpany.

Informuję również, że zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 5, art. 34 ust. 1 oraz art. 32 ust. 2 i 3 Regulaminu Senatu zwołałem drugie, kolejne posiedzenie Senatu. Rozpocznie się 26 października bieżącego roku, to jest w piątek, o godzinie 9.00. Projekt porządku obrad drugiego posiedzenia został państwu dostarczony.

Jeżeli są jakieś komunikaty, to proszę senatora sekretarza o ich odczytanie. Nie ma żadnych komunikatów.

Informuję też państwa, że protokół pierwszego posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej piątej kadencji, zgodnie z art. 39 ust. 3 Regulaminu Senatu, zostanie udostępniony państwu senatorom w terminie trzydziestu dni po posiedzeniu Senatu w Biurze Prac Senackich, pokój nr 255.

Chciałbym podziękować państwu senatorom za znakomitą współpracę w czasie pierwszego posiedzenia piątej kadencji Senatu.

I tym zamykam pierwsze posiedzenie.

Do zobaczenia w piątek.

(Marszałek trzykrotnie uderza laską marszałkowską)

(Koniec posiedzenia o godzinie 18 minut 41)

Wyniki głosowań

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 J.Adamski	+	+	-	-	+	+	.	.	.	.	.	.
2 A.Anulewicz	+	+	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+
3 F.Bachleda-Księdzularz	.	+	+	+	+	+	-	?	?	+	+	?
4 M.Balicki	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
5 J.Bargieł	+	.	.	-	+	+	+	?	-	+	+	+
6 T.Bartos	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
7 M.Berny	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
8 A.Biela	.	+	+	?	+	+	+	-	-	+	+	+
9 J.Bielawski	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
10 J.Bień	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
11 F.Bobrowski	+	+	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+
12 K.Borkowski	+	+	?	?	+	+	+	-	-	+	+	+
13 W.Bułka	+	+	-	-	+	+	+	-	?	+	+	+
14 C.Christowa	+	+	-	-	+	+	+	-	?	+	+	+
15 A.Chronowski	+	+	+	+	+	+	+	?	-	+	+	?
16 J.Cieślak	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
17 Z.Cybulski	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
18 G.Czaja	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
19 J.Danielak	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
20 K.Doktorowicz	+	+	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+
21 K.Drożdż	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
22 B.Drzęźła	+	+	-	-	+	+	+	+	?	+	+	+
23 H.Dzido	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
24 J.Dziemdziela	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
25 G.Ferenc	+	+	-	-	+	+	?	-	-	+	+	+
26 A.Gierek	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
27 W.Gładkowski	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
28 Z.Gołąbek	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
29 H.Gołębiewski	+	+	-	-	+	+	+	-	.	.	+	+
30 G.Grabowska	+	+	-	-	+	+	+	+	-	+	+	+
31 A.Graczyński	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
32 S.Izdebski	+	+	+	-	+	+	+	-	-	+	+	+
33 A.Jaeschke	+	+	-	-	+	+	+	?	?	+	+	+
34 A.Jamróż	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
35 Z.Janowska	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
36 M.Janowski	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+
37 Z.Jarmużek	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
38 R.Jarzembowski	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
39 D.Kempka	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
40 A.Klepacz	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
41 J.Konieczny	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
42 A.Koszada	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
43 M.Kozłowski	+	+	-	-	+	+	+	+	-	+	+	+
44 Z.Kruszewski	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
45 O.Krzyżanowska	+	+	-	+	-	+	+	+	?	+	+	+
46 Z.Kulak	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
47 A.Kurska	+	.	+	+	?	?	?	?	?	+	+	?
48 I.Kurzępa	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
49 K.Kutz	+	+	-	+	+	+	+	-	+	+	+	+
50 G.Lato	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
51 M.Lewicki	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
52 G.Lipowski	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
53 T.Liszczy	+	+	?	?	?	?	?	+	-	?	+	?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
54 B.Litwiniec	+	+	-	?	+	+	+	-	+	+	+	+
55 J.Lorenz	+	+	-	-	+	+	+	-	?	+	+	+
56 W.Łęcki	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
57 W.Mańkut	+	+	-	-	+	+	+	-	?	+	+	+
58 J.Markowski	+	+	-	-	+	+	+	?	?	+	+	+
59 G.Matuszak	+	+	-	-	+	+	+	-	?	+	+	.
60 B.Mąsior	+	+	-	-	+	+	+	?	?	+	+	+
61 M.Mietła	+	+	-	-	+	+	+	?	-	+	+	+
62 S.Nicieja	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
63 G.Niski	+	+	-	-	+	+	+	-	.	+	+	+
64 M.Noga	+	+	-	-	+	+	+	?	-	+	+	+
65 L.Pastusiak	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	#	+
66 K.Pawełek	+	+	-	-	+	+	+	-	?	+	+	+
67 W.Pawłowski	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
68 J.Pieniążek	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
69 K.Piesiewicz	+	?	+	+	?	+	?	?	?	+	+	?
70 W.Pietrzak	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
71 Z.Piwoński	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
72 S.Plewa	+	+	-	-	+	+	+	-	?	+	+	+
73 B.Podgórski	+	+	-	-	+	+	+	+	?	+	+	+
74 L.Podkański	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+	+	+
75 J.Popiołek	+	+	-	-	+	+	+	-	?	+	+	+
76 Z.Religa	+	+	-	+	+	?	+	?	-	+	+	?
77 Z.Romaszewski	+	+	+	+	?	+	+	-	-	+	+	?
78 T.Rzemykowski	+	+	-	-	+	+	+	+	?	+	+	+
79 W.Sadowska	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
80 J.Sagatowska	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+
81 E.Serocka	+	+	-	-	+	+	.	-	-	+	+	+
82 K.Sienkiewicz	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
83 D.Simonides	+	+	+	+	+	+	+	?	-	+	+	+
84 R.Sławiński	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	#	+
85 R.Smoktunowicz	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+
86 J.Smorawiński	+	+	-	-	+	+	+	?	-	+	+	+
87 A.Spychalski	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
88 G.Staniszevska	+	+	-	+	+	+	+	+	-	+	+	+
89 H.Stokłosa	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
90 A.Stradomska	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
91 J.Suchański	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
92 J.Szafraniec	+	+	+	?	+	+	+	-	-	+	+	+
93 J.Sztorc	+	+	+	-	+	+	.	+	-	-	-	+
94 K.Szydłowski	+	+	-	-	+	?	+	-	-	+	+	+
95 M.Szyszkowska	+	+	?	?	+	+	+	?	+	+	+	+
96 A.Wielowieyski	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	?
97 E.Wittbrodt	+	+	+	+	+	+	+	-	?	+	+	+
98 T.Wnuk	+	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+
99 Z.Zychowicz	+	+	-	-	+	+	+	?	?	+	+	+
100 M.Żenkiewicz	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Obecnych

98 96 97 98 98 98 95 97 95 96 97 96

Za

98 95 16 14 92 94 89 15 99 94 94 88

Przeciw

0 0 78 77 1 0 16 76 1 1 0

Wstrzymało się

0 1 3 7 5 4 5 15 20 1 0 8

Nie głosowało

0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 2 0

Uchwały
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
podjęte na 1. posiedzeniu

**UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 20 października 2001 r.

w sprawie wyboru Marszałka Senatu

Art. 1.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie art. 110 ust. 1 w związku z art. 124 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, wybiera

senatora Longina Pastusiaka

na Marszałka Senatu.

Art. 2.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

MARSZAŁEK SENIOR

Andrzej WIELOWIEYSKI

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 20 października 2001 r.

w sprawie powołania Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich

Art. 1.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie art. 13 ust. 1 Regulaminu Senatu, powołuje Komisję Regulaminową i Spraw Senatorskich w składzie:

- Jerzy Adamski
- Andrzej Chronowski
- Jerzy Cieślak
- Zygmunt Cybulski
- Gerard Czaja
- Genowefa Ferenc
- Genowefa Grabowska
- Zdzisław Jarmużek
- Zbigniew Kulak
- Irena Kurzępa
- Teresa Liszcz
- Wiesław Pietrzak
- Zbigniew Romaszewski
- Tadeusz Rzemyskowski
- Ewa Serocka
- Ryszard Sławiński

Art. 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

MARSZAŁEK SENATU

Longin PASTUSIAK

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 20 października 2001 r.

w sprawie wyboru przewodniczącego
Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich

Art. 1.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie art. 13 ust. 2 Regulaminu Senatu, wybiera
senatora Jerzego Adamskiego
na przewodniczącego Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich.

Art. 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

MARSZAŁEK SENATU

Longin PASTUSIAK

UCHWAŁA SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 24 października 2001 r.

w sprawie zmiany Regulaminu Senatu

Art. 1.

W uchwale Senatu z dnia 23 listopada 1990 r. – Regulamin Senatu (Monitor Polski z 2000 r. Nr 8, poz. 170) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 7 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Senat wybiera wicemarszałków spośród kandydatów zgłoszonych przez co najmniej 10 senatorów, w głosowaniu tajnym, podejmując uchwałę bezwzględną większością głosów. Do wyboru wicemarszałków stosuje się przepis art. 6 ust. 2.”;
- 2) w art. 8 w ust. 1 w pkt 17, 18 i 19, w art. 9 w pkt 1, w art. 12 w ust. 4, w art. 14 w ust. 1 i 2, w art. 18 w ust. 3, w art. 22 w ust. 7, w art. 24 w ust. 1, w art. 25 w ust. 1 i 2, w art. 26 w ust. 1, w art. 28 w ust. 1, w art. 40, w art. 47 w ust. 6 oraz w art. 101 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Komisja Regulaminowa i Spraw Senatorskich” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „Komisja Regulaminowa, Etyki i Spraw Senatorskich”;
- 3) w art. 8 w ust. 1 w pkt 17 wyrazy „Komisji Spraw Emigracji i Polaków za Granicą” zastępuje się wyrazami „Komisji Emigracji i Polaków za Granicą”;
- 4) w art. 15 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Ustanawia się następujące komisje stałe:
 - 1) Emigracji i Polaków za Granicą,
 - 2) Gospodarki i Finansów Publicznych,
 - 3) Kultury i Środków Przekazu,
 - 4) Nauki, Edukacji i Sportu,
 - 5) Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Publicznego,
 - 6) Ochrony Środowiska,
 - 7) Polityki Społecznej i Zdrowia,
 - 8) Regulaminową, Etyki i Spraw Senatorskich,
 - 9) Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
 - 10) Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej,
 - 11) Skarbu Państwa i Infrastruktury,
 - 12) Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej,
 - 13) Ustawodawstwa i Praworządności.”;
- 5) w art. 58 w ust. 3 po zdaniu pierwszym dodaje się zdanie w brzmieniu:
„Za zgodą Prezydium Senatu komisja może wybrać ze swego składu więcej niż jednego zastępcę przewodniczącego.”;
- 6) w art. 72 w ust. 1 i w art. 79 w ust. 1 wyrazy „Komisji Ustawodawczej” zastępuje się wyrazami „Komisji Ustawodawstwa i Praworządności”;
- 7) w art. 73:
 - a) w ust. 2 wyrazy „Komisji Gospodarki Narodowej” zastępuje się wyrazami „Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych”,
 - b) w ust. 3 wyrazy „Komisję Gospodarki Narodowej” zastępuje się wyrazami „Komisję Gospodarki i Finansów Publicznych”;
- 8) załącznik do uchwały otrzymuje brzmienie:

„Załącznik
do uchwały Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
z dnia 23 listopada 1990 r. – Regulamin Senatu

Przedmiotowy zakres działania komisji senackich

Przedmiotem działania komisji są w szczególności sprawy:

- 1) Komisji Emigracji i Polaków za Granicą – więzi z krajem, Polaków i osób polskiego pochodzenia zamieszkałych za granicą i ich sytuacja prawna, inicjowanie i koordynacja współpracy środowisk polonijnych, ochrona dziedzictwa polskiej kultury i historii za granicą oraz opiniowanie dla Prezydium Senatu planu i wykonania zadań zleconych przez Prezydium Senatu w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą;
- 2) Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych – bieżąca i perspektywiczna polityka gospodarcza państwa, restrukturyzacja gospodarki, system finansowy państwa (w tym polityka pieniężna, budżet, kredyty, bankowość, polityka podatkowa i celna), fundusze celowe, ubezpieczenia, działania antymonopolistyczne, rynek kapitałowy, stosunki gospodarcze z zagranicą, turystyka, geologia, górnictwo i energetyka;
- 3) Komisji Kultury i Środków Przekazu – kultura i sztuka, rozwój twórczości, upowszechnianie kultury, ochrona dziedzictwa kulturalnego, współpraca kulturalna z zagranicą, organizacja instytucji kulturalnych, polityka informacyjna państwa;
- 4) Komisji Nauki, Edukacji i Sportu – organizacja i rozwój badań naukowych, system kształcenia i wychowania, system doskonalenia zawodowego nauczycieli i kadry naukowej, opieka nad dziećmi i młodzieżą, organizacja instytucji naukowych i oświatowych, współpraca naukowa z zagranicą, kultura fizyczna i sport;
- 5) Komisji Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Publicznego – obronność i bezpieczeństwo państwa, przemysł zbrojeniowy, działalność i funkcjonowanie sił zbrojnych oraz służb publicznych związanych z bezpieczeństwem publicznym, inne sprawy związane z bezpieczeństwem publicznym;
- 6) Komisji Ochrony Środowiska – ochrona i kształtowanie środowiska, ochrona zasobów naturalnych, gospodarka wodna, leśnictwo i gospodarka leśna, łowiectwo, edukacja ekologiczna, gospodarka finansowa państwa w zakresie ochrony środowiska, atomistyka i ochrona radiologiczna, współpraca z zagranicą w zakresie ekologii;
- 7) Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia – polityka socjalna państwa, system ubezpieczeń społecznych, bezpieczeństwo i higiena pracy, ochrona zdrowia, prawna ochrona rodziny oraz problemy ekonomiczne, mieszkaniowe i wychowawczo - kulturowe rodziny;
- 8) Komisji Regulaminowej, Etyki i Spraw Senatorskich – rozpatrywanie wniosku o wyrażenie zgody przez Senat na pociągnięcie senatora do odpowiedzialności karnej, aresztowanie lub zatrzymanie, warunki wykonywania mandatu senatorskiego, wygaśnięcie mandatu, rozpatrywanie zarzutów niewykonywania przez senatora obowiązków senatorskich i zachowania nieodpowiadającego godności senatora oraz innych spraw z zakresu etyki senatorskiej, analizowanie oświadczeń senatorów o stanie majątkowym i przedstawianie wyników analizy Prezydium Senatu, działalność biur senatorskich, wyrażanie opinii w sprawach określonych w Regulaminie Senatu dotyczących m.in. wykładni i stosowania Regulaminu, dokonywanie analiz skarg i wniosków kierowanych do Senatu i jego organów oraz rozpatrywanie spraw wynikających z funkcjonowania Kancelarii Senatu;
- 9) Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi – produkcja rolnicza, przetwórstwo artykułów rolnych, rynek rolny, restrukturyzacja oraz modernizacja rolnictwa i jego otoczenia, wielofunkcyjny rozwój wsi, infrastruktura terenów wiejskich, problemy finansowe rolnictwa oraz przemysłu przetwórczego i przemysłu pracującego na rzecz rolnictwa, handel zagraniczny artykułami rolnymi i żywnościowymi, kształtowanie własności rolniczej, problemy socjalne ludności rolniczej, organizacje i instytucje rolnicze, kreowanie rynku na nowe produkty i usługi rolnictwa;
- 10) Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej - organizacja i funkcjonowanie struktur samorządu terytorialnego, rozwój regionalny, finanse samorządu terytorialnego, gospodarka mieniem komunalnym, funkcjonowanie organów administracji państwowej;
- 11) Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury – sprawy Skarbu Państwa, zasady kształtowania stosunków własnościowych i przekształcenia własnościowe, działalność przedsiębiorstw państwowych, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa, łączność, budownictwo, transport i gospodarka morska;
- 12) Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej – polityka zagraniczna państwa, kontakty międzyparlamentarne i międzynarodowe stosunki gospodarcze, integracja europejska, dostosowanie polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej;

- 13) Komisji Ustawodawstwa i Praworządności – rozpatrywanie inicjatyw ustawodawczych Senatu, działalność i funkcjonowanie służb publicznych związanych z wymiarem sprawiedliwości, prawa i wolności obywatelskie i ich instytucjonalne gwarancje, przestrzeganie prawa, przestrzeganie praw człowieka, inne sprawy związane z wymiarem sprawiedliwości."

Art. 2.

Komisja Regulaminowa i Spraw Senatorskich powołana uchwałą Senatu w dniu 20 października 2001 r. z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały staje się Komisją Regulaminową, Etyki i Spraw Senatorskich.

Art. 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

MARSZAŁEK SENATU

Longin PASTUSIAK

**UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 24 października 2001 r.

w sprawie wyboru wicemarszałków Senatu

Art. 1.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie art. 110 ust. 1 w związku z art. 124 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, wybiera senatorów:

- Jolantę Danielak
- Ryszarda Jarzembowskiego
- Kazimierza Kutza

na wicemarszałków Senatu.

Art. 2.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

MARSZAŁEK SENATU

Longin PASTUSIAK

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 24 października 2001 r.

w sprawie wyboru sekretarzy Senatu

Senat Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie art. 17 ust. 1 Regulaminu Senatu, wybiera senatorów:

- Janusza Bargieła
- Krystynę Doktorowicz
- Zbigniewa Gołąbka
- Sławomira Izdebskiego
- Andrzeja Jaeschkego
- Mariana Lewickiego
- Alicję Stradomską
- Krzysztofa Szydłowskiego

na sekretarzy Senatu.

MARSZAŁEK SENATU

Longin PASTUSIAK

Treść

1. posiedzenia Senatu w dniach 20 i 24 października 2001 r.

(Obrady w dniu 20 października)

Inauguracja V kadencji Senatu Rzeczypospolitej Polskiej	
prezydent Rzeczypospolitej Polskiej	
Aleksander Kwaśniewski	3
Powołanie marszałka seniora	
prezydent Rzeczypospolitej Polskiej	
Aleksander Kwaśniewski	4
Przemówienie marszałka seniora	
marszałek senior	
Andrzej Wielowieyski	4
Otwarcie posiedzenia	
Uczczenie minutą ciszy pamięci biskupa	
radomskiego Jana Chrapka	
Powitanie gości	
Ślubowanie marszałka seniora	
Powołanie sekretarza pierwszego posiedzenia	
Ślubowanie senatorów	
Wznowienie obrad	
Wybór Marszałka Senatu	
Przedstawienie kandydatury	
senatora Longina Pastusiaka	
senator Ryszard Jarzembowski	9
Tajne głosowanie	
Wznowienie obrad	
Ogłoszenie wyników tajnego głosowania	
marszałek senior	
Andrzej Wielowieyski	11
Podjęcie uchwały w sprawie wyboru Marszałka Senatu	
Objęcie przewodnictwa obrad przez marszałka Senatu	
Przemówienie marszałka Senatu	
marszałek Longin Pastusiak	11
Projekt porządku obrad	

Wniosek formalny o uzupełnienie porządku obrad o punkt pierwszy: powołanie Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich, oraz o punkt drugi: wybór przewodniczącego Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich	
senator Jerzy Adamski	13
Przyjęcie wniosku formalnego	
Zatwierdzenie porządku obrad pierwszego posiedzenia Senatu	
Wznowienie obrad	
Punkt pierwszy porządku obrad: powołanie Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich	
Przedstawienie proponowanego składu komisji	
marszałek Longin Pastusiak	13
Głosowanie nr 1	13
Podjęcie uchwały w sprawie powołania Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich	
Wznowienie obrad	
Punkt drugi porządku obrad: wybór przewodniczącego Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich	
Przedstawienie kandydatury senatora Jerzego Adamskiego	
marszałek Longin Pastusiak	14
Tajne głosowanie	
Wznowienie obrad	
Punkt drugi porządku obrad (cd.)	
Ogłoszenie wyników tajnego głosowania	
marszałek Longin Pastusiak	15
Podjęcie uchwały w sprawie wyboru przewodniczącego Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich	
Komunikaty	

(Obrady w dniu 24 października)

Wznowienie posiedzenia	
Wniosek formalny o uzupełnienie porządku obrad o punkt trzeci: drugie czytanie projektu uchwały w sprawie zmiany Regulaminu Senatu	
senator Jerzy Adamski	
Przyjęcie wniosku formalnego	
Punkt trzeci porządku obrad: drugie czytanie projektu uchwały w sprawie zmiany Regulaminu Senatu	
Sprawozdanie Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich	
senator sprawozdawca	
Jerzy Adamski.	17

Zapytania i odpowiedzi	
senator Jan Szafraniec	18
senator Jerzy Cieślak	18
senator sprawozdawca	
Jerzy Adamski.	18
senator Krzysztof Piesiewicz	18
senator sprawozdawca	
Jerzy Adamski.	19
senator Mieczysław Janowski	19
senator sprawozdawca	
Jerzy Adamski.	19
senator Andrzej Wielowieyski	19
senator sprawozdawca	
Jerzy Adamski.	19

Otwarcie dyskusji

senator Jerzy Suchański	20
senator Jerzy Cieślak	20
senator Jan Szafraniec	21
senator Krzysztof Piesiewicz	21
senator Teresa Liszcz	22
senator Jerzy Adamski	22
senator Mieczysław Janowski	22
senator Jerzy Cieślak	23
senator Krystyna Doktorowicz	23
senator Bogdan Podgórski	23
senator Jerzy Adamski	24

Wniosek o wyznaczenie Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich terminu przedstawienia dodatkowego sprawozdania

senator Jerzy Adamski	24
---------------------------------	----

Zamknięcie dyskusji**Skierowanie** projektu uchwały do komisji**Przyjęcie** wniosku o wyznaczenie terminu przedstawienia dodatkowego sprawozdania**Komunikaty****Wznowienie** obrad**Punkt trzeci porządku obrad** (cd.)**Przystąpienie** do trzeciego czytania projektu uchwały w sprawie zmiany Regulaminu Senatu**Sprawozdanie** Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich

senator sprawozdawca Tadeusz Rzemikowski	25
---	----

Zapytania i odpowiedzi

senator Robert Smoktunowicz	26
senator sprawozdawca Tadeusz Rzemikowski	26

Głosowanie nr 2 26

Głosowanie nr 3 26

Głosowanie nr 4 27

Głosowanie nr 5 27

Głosowanie nr 6 27

Głosowanie nr 7 27

Głosowanie nr 8 28

Głosowanie nr 9 28

Głosowanie nr 10 28

Głosowanie nr 11 28

Głosowanie nr 12 29

Podjęcie uchwały w sprawie zmiany Regulaminu Senatu**Komunikaty****Wznowienie** obrad**Punkt czwarty porządku obrad:** wybór wicemarszałków Senatu

Przedstawienie kandydatury senator Jolanty Danielak

senator Zbyszko Piwoński	29
------------------------------------	----

Przedstawienie kandydatury senatora Ryszarda Jarzembowskiego

senator Ryszard Sławiński	30
-------------------------------------	----

Przedstawienie kandydatury senatora Kazimierza Kutza

senator Krzysztof Piesiewicz	30
--	----

Tajne głosowanie

senator Jerzy Adamski	31
---------------------------------	----

senator Jerzy Adamski	32
---------------------------------	----

senator Zdzisław Jarmużek	32
-------------------------------------	----

Komunikaty**Wznowienie** obrad**Punkt czwarty porządku obrad** (cd.)**Ogłoszenie** wyników tajnego głosowania

marszałek Longin Pastusiak	34
--------------------------------------	----

Podjęcie uchwały w sprawie wyboru wicemarszałków Senatu**Komunikaty****Wznowienie** obrad**Punkt piąty porządku obrad:** wybór sekretarzy Senatu

Przedstawienie kandydatur

marszałek Longin Pastusiak	34
--------------------------------------	----

Tajne głosowanie**Wznowienie** obrad**Punkt piąty porządku obrad** (cd.)**Ogłoszenie** wyników tajnego głosowania

marszałek Longin Pastusiak	36
--------------------------------------	----

Podjęcie uchwały w sprawie wyboru sekretarzy Senatu**Zamknięcie** posiedzenia**Wyniki** głosowań**Uchwały**

Uchwała Senatu w sprawie wyboru

Marszałka Senatu	43
----------------------------	----

Uchwała Senatu w sprawie powołania

Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich	44
---	----

Uchwała Senatu w sprawie wyboru

przewodniczącego Komisji Regu- laminowej i Spraw Senatorskich	45
--	----

Uchwała Senatu w sprawie zmiany Regu-
laminu Senatu 46

Uchwała Senatu w sprawie wyboru

wicemarszałków Senatu	49
---------------------------------	----

Uchwała Senatu w sprawie wyboru

sekretarzy Senatu	50
-----------------------------	----